

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	1196 Біологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1196
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Стасик Олена Георгіївна, Балюк Каріна Леонідівна, Котюк Людмила Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	11.10.2023 р. – 13.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8_4.pdf

Програма візиту експертної групи https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B8_1.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія галузі знань 09 Біологія узгоджується з місією та стратегією ЗВО та відповідає критеріям акредитації. Цілі і ПРН ОП визначаються стратегією та місією університету, враховують позиції стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст. При формулюванні цілей та визначення ПРН ОП Біологія використано досвід аналогічних вітчизняних та зарубіжних програм. Освітній процес забезпечено у повному обсязі відповідно законодавства України про вищу освіту завдяки високому науковому та академічному досвіду НПП. Освітнє середовище та матеріальні ресурси ЗВО забезпечують належний рівень підготовки здобувачів. В університеті при реалізації ОП добувачами поєднується освітня та наукова компоненти - студенти мають змогу проходити виробничу та переддипломну практики, виконувати експериментальну частину кваліфікаційної роботи не лише на базі лабораторій ВНУ імені Лесі Українки, а й на базі лабораторій установ-партнерів, з якими укладено відповідні угоди. Експертна група дійшла висновку, що ОП Біологія, відповідає всім критеріям, а Волинський національний університет імені Лесі Українки у повній мірі здатний забезпечити реалізацію ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОП Біологія передбачають набуття компетентностей щодо оцінки стану та моніторингу біологічних систем, організації та виконання дослідницьких біологічних завдань. Унікальність ОП Біологія полягає у поглибленому вивченні біології організмів та надорганізмих систем з урахуванням прикладного та регіонального аспектів дослідження природи регіону Західного Полісся. НПП, які забезпечують викладання ОК на ОП – доктори і кандидати наук, відповідають п. 36-38 Ліцензійних умов. Так, Сухомлін К. Б. – член спеціалізованої вченої ради Д 26.153.01, опонент дисертаційних робіт, член НМК (підкомісії) з вищої освіти МОН за спеціальністю 091 Біологія. НПП є: членами редколегій фахових наукових збірників та журналів (Сухомлін К. Б., Волгін С.О., Кузнецов І. П.); керівниками наукових шкіл, наукових гуртків і проблемних груп (Волгін С.О., Зінченко М. О., Теплюк В. С. та ін.), членами наукових товариств (Сухомлін К. Б., Кузнецов І. П., Качинська Т. В., Троцюк А. М. та ін.), керівниками і виконавцями НДР та госпдоговірних тем (Сухомлін К. Б., Коцун Л. О.). Кузнецов І. П. – координатор української сторони гранту Шведської вченої ради RL-2016 05871; Сидорук М. В. – учасник та координатор проєктів Еразмус+ за напрямком Жана Моне, проєктний менеджер проєктів: «DGTRAN /Цифрова трансформація задля розбудови потенціалу культурної спадщини в Литві, Польщі та Україні» (програма CREA) та ін.. НПП мають вагомні практичні фахові напрацювання, постійно публікують результати власних досліджень у виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus та Web Of Science. В університеті створено сприятливі умови для професійного і кар'єрного росту НПП, наявна система стимулювання розвитку викладачів реалізується через систему рейтингування та передбачає матеріальне та моральне заохочення. Наявні на ОП матеріально-технічні ресурси дають змогу досягти заявлених цілей та результатів навчання. Викладання більшості ОК із циклів загальної та професійної підготовки відбувається на базі спеціалізованих навчальних і навчально-наукових лабораторій. Для проведення науково-дослідної роботи є спеціальне обладнання: спектрофотометри, водяна лазня, фотоколориметр, центрифуги з охолодженням, термостати для зберігання реактивів та живильного середовища, дистиллятор, аналітичні ваги, світлові мікроскопи, мікротом та сучасний електронний мікроскоп, електроенцефалограф. На базах природно-заповідних територій, а також лабораторії Волинської обласної фітосанітарної лабораторії здійснюються науково-дослідні роботи під час практики та виконання дослідницької частини кваліфікаційної роботи. У ЗВО створені умови для безпечного навчання та здорового способу життя, добре розвинена інфраструктура для людей з особливими освітніми потребами. ВНУ імені Лесі Українки має унікальні здобутки і розробки, такі як Інклюзивний хаб, Коворкінг-Центр "Академ-Бізнес ХАБ", Благодійний фонд "Освітній фонд імені Лесі Українки", Волонтерський рух ВНУ імені Лесі Українки.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ відмічено незначні недоліки в реалізації ОП Біологія та надано рекомендації по їх усуненню. Слабка сторона: відсутність регулярного висвітлення інформації на сайті університету результатів обговорення ОП стейкхолдерами; Рекомендації: - щорічно на сторінці деканату/випускової кафедри чи в інших рубриках сайту розміщувати рецензії та відгуки стейкхолдерів щодо якості ОП та внесення пропозицій; - з метою надання зауважень та пропозицій щодо структури та реалізації ОП створити "Раду роботодавців" і оприлюднювати її роботу на сайті університету. Слабка сторона: відсутність практики здобуття студентами, які навчаються на ОП Біологія, неформальної та інформальної освіти з подальшим зарахуванням результатів навчання за цими формами освіти. Рекомендації: - впроваджувати у

практику зарахування тем, які опанували здобувачі у рамках окремих ОК ОП Біологія через засоби неформальної та інформальної освіти, з подальшим включенням результатів навчання в кінцеву оцінку підсумкового контролю; Слабка сторона: низький рівень участі здобувачів у програмах академічної мобільності. Рекомендації: - активізувати участь магістрів-біологів у програмах академічної мобільності. Слабка сторона: - відсутність практики залучення представників роботодавців і фахівців-практиків до викладання на ОП Біологія дисциплін циклів загальної та професійної підготовки на платній основі. Рекомендації: - залучати представників роботодавців і фахівців-практиків до викладання на ОП Біологія дисциплін циклів загальної та професійної підготовки на постійній основі. ЕГ рекомендує: Слабка сторона: бажано збільшити кількість ВК, які б враховували наукові інтереси здобувачів та їхню практичну підготовку. Рекомендації: - збільшити перелік вибірових ОК для поглиблення фахової підготовки здобувачів, відповідно до тем наукових досліджень; - розширити практичну підготовку здобувачів, які змогли б в майбутньому бути працевлаштованими за межами регіону. Слабка сторона: у деяких силабусах посилення на літературні джерела занадто застарілі (2000-2015 рр.). Рекомендації: - додати в силабуси посилення на актуальні науково-методичні публікації та доповнити перелік літературних джерел сучасними виданнями, а також власними публікаціями.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма Біологія підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти – за спеціальністю 091 Біологія та біохімія галузі знань 09 Біологія розроблена Волинським національним університетом імені Лесі Українки (далі – університетом) (У відомостях про самооцінювання ОП вказано спеціальність 091 Біологія). ОП Біологія передбачає набуття компетентностей щодо оцінки стану та моніторингу біологічних систем, організації та виконання дослідницьких біологічних завдань. Унікальність ОП Біологія полягає у поглибленому вивченні біології організмів та надорганізмних систем з урахуванням прикладного та регіонального аспектів дослідження природи регіону Західного Полісся. Метою ОП Біологія є поглиблена фундаментальна та практична підготовка здобувачів у галузі біології, яка передбачає набуття майбутнім фахівцем компетентностей щодо оцінки стану та моніторингу біологічних систем, а також організації та виконання дослідницьких біологічних завдань. Місія університету полягає в створенні, збереженні та поширенні знань в природничій, гуманітарній, суспільній і технічній наукових сферах та галузях охорони здоров'я і національної безпеки. Мета та цілі ОП Біологія відповідають стратегії Університету, яка передбачає забезпечення якості освіти задля свободи, прозорості та гідності; статусу університету європейського формату зі збереженням унікальності волинських освітніх традицій; академічну, організаційну, кадрову та фінансову автономію університету; популяризацію та брендинг Волинського регіону (<https://vnu.edu.ua/uk/strategiya-rozvitku-shidnoievropeyskogo-nacionalnogo-universitetu-imeni-lesi-ukrayinki>). Цілі ОП відповідають Статуту університету, яким передбачено забезпечення: високоякісної освіти та наукової діяльності, які ґрунтуються на принципах толерантності, демократичності, патріотичності, екологічному вихованні; підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних до саморозвитку, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах (<https://vnu.edu.ua/uk/statut-snu-imeni-lesi-ukrayinki>). Досягнення цілей ОП забезпечується функціонуванням структурних підрозділів Університету; залученням висококваліфікованих науковців, практиків до реалізації освітнього процесу; можливістю реалізації індивідуальної траєкторії навчання шляхом вибору із широкого переліку вибірових освітніх компонентів; поєднанням аудиторного і самостійного навчання студентів із практичною підготовкою під час виробничої та переддипломної практик; реалізацією краєзнавчого підходу в ході дослідження природи Волинської області; можливостями реалізації наукової складової здобувачів (конкурси, олімпіади, публікації).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час формулювання цілей та ПРН ОП Біологія враховано інтереси здобувачів, що підтверджено під час он-лайн зустрічей з представниками студентського самоврядування, здобувачами, випускниками, а також інформацією, представленою у відповідях на Запити 9-10. Так, під час зустрічі із представниками студентського самоврядування, голова студентської ради факультету біології та лісового господарства І. Шевчук зазначила, що студенти входять до складу Вченої ради університету і мають можливість вносити пропозиції щодо формування ОП. Здобувачі І. Шевчук

та А. Грінченко засвідчили, що вони вносили пропозиції: поглибити практичну підготовку здобувачів ОП Біологія і розширити каталог вибіркового ОК за рахунок дисциплін Лікарські рослини, Лікарська рослинна сировина, Декоративні рослини флори світу. Випускниця А. Павлюк підтвердила участь в обговоренні ОП Біологія та внесення пропозиції проведення більшої кількості лабораторно-практичних робіт на базі наукових установ міста. Аналіз звіту самооцінювання, рецензій та відгуків зовнішніх стейкхолдерів, спілкування у фокус-групах засвідчили, що роботодавці залучалися для проведення експертної оцінки якості ОП під час зустрічей, навчальної та виробничої практик, розширених засідань науково-методичної комісії факультету біології та лісового господарства (Відповідь на запит 10). У 2022 році до робочої групи забезпечення ОП Біологія включено представника роботодавців – Л. П. Денисенко, директорку КП "Луцький зоопарк" (Відповідь на Запит 9). Директор ДУ "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія" Є. А. Лихач під час онлайн зустрічі засвідчила, що надана нею пропозиція щодо поглибленого вивчення біології організмів була врахована та реалізована у ОП. За пропозицією Г. А. Захарчук, завідувачки сектору гідробіології комплексної лабораторії спостережень за забрудненням природного середовища Волинського обласного центру з гідрометеорології, внесено до освітньої програми ОК Біомоніторинг та екологічна експертиза. Завідувач кафедри екології Луцького національного технічного університету В. В. Іванців відзначив позитивну роль щорічного опитування роботодавців щодо якості ОП на сайті університету (<https://vnu.edu.ua/uk/hromadske-obhovorennya>) та запропонував для включення у ОП Біологія освітню компоненту Прикладна орнітологія. Пропозицію В.В. Іванціва не підтримано, тому що дисципліна Орнітологія пропонується студентам для вивчення на першому (бакалаврському) рівні освіти (Відповідь на запит 9). Отже, здобувачів та роботодавців та НПП запрошують до обговорення ОП Біологія, що підтверджено під час спілкування у фокус-групах, документально - витягами з протоколів із засідань розширеної студради (Відповідь на Запит 14) і розширеного засідання науково-методичної комісії факультету біології та лісового господарства (відповідь на Запит 15), а також рецензіями на ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПРН Біологія обумовлені потребою у формуванні високоосвіченої, національно свідомої особистості, яка здатна до продукування інноваційних ідей, науково-дослідницької діяльності відповідно до загальнонаціональних і європейських пріоритетів, розв'язання спеціалізованих задач у біології, вирішення практичних проблем у процесі навчання та професійної діяльності, застосування загальнонаукових та спеціальних підходів та методів біології. Тенденції розвитку спеціальності враховані в ПРН 4-8, 13; потреби ринку праці відображені в ПРН 3, регіонального аспекту - ПРН 16. У звіті самооцінювання зазначено, що випускники ОП працюють на різних посадах у ДУ "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія", Волинському обласному центрі з гідрометеорології, Державній екологічній інспекції у Волинській області, НПП "Прип'ять Стохід", Фермерському господарстві с. Прохід Ковельського району, ВО МАН України, ВОЕНЦ та ін., що було підтверджено під час спілкування із стейкхолдерами у фокус-групах. ОП Біологія є винятково важливою для області, оскільки Волинь належить до регіонів України з багатими та унікальними природними ресурсами, значною кількістю природоохоронних об'єктів. Регіональний контекст забезпечується обов'язковими компонентами з циклу професійної підготовки (Біорізноманіття рослин Західного Полісся, Прикладна ентомологія, Біомоніторинг та екологічна експертиза), а також завдяки здійсненню магістрами наукових досліджень природних комплексів Волинської області під час виробничої та переддипломної практик, що підтверджено під час онлайн зустрічі із роботодавцями, здобувачами та випускниками університету. При формуванні цілей та визначення ПРН ОП Біологія використано досвід аналогічних вітчизняних програм у Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка, Львівському національному університеті ім. Івана Франка, Чернівецькому національному університеті ім. Юрія Федьковича, Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна та інших ЗВО. Відмінності ОП полягають у специфіці ОК, зумовленій кадровим потенціалом ЗВО та регіональним контекстом. З метою підвищення якості ОП Біологія використано досвід зарубіжних університетів-партнерів (Університет гуманітарних і природничих наук ім. Яна Длугоша, Ченстохова, Польща, Університет Вітовта Великого, Каунас, Литва) щодо впровадження міждисциплінарних компетентностей та посиленні практичного компоненту. Впровадження результатів аналізу ОП Університету ім. Марії Кюрі-Склодовської (Люблін) забезпечило укладання договору про співпрацю та можливість реалізації програми "Подвійний диплом" за спеціальністю Біологія. Випускниці А. Суворова, та О. Панівська під час он-лайн зустрічі підтвердили реалізацію програми "Подвійний диплом" здобувачкою магістратури Д. Шкабурою за угодою з Вільнюським університетом.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП Біологія повністю узгоджується зі стандартом вищої освіти для другого магістерського рівня галузі знань 09 Біологія спеціальності 091 Біологія, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р. за № 1458 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-091-M.pdf>). Гарант ОП К. Б. Сухомлін, яка входить до складу розробників стандарту спеціальності 091 Біологія, під час онлайн зустрічі повідомила, що стандарт спеціальності 091 Біологія та біохімія суттєвих змін немає і в даний час не затверджений, тому для визначення ПРН використано стандарт 2019 року. В ОП Біологія враховано всі компетентності та програмні результати навчання, передбачені діючим стандартом. Обсяг кредитів ЄКТС,

необхідний для здобуття другого (магістерського) ступеня вищої освіти на базі освітньої програми бакалавра становить 90 кредитів, з них 56 кредитів (73,3%) становлять ОК, спрямовані на здобуття загальних та фахових компетентностей; на виробничу та переддипломну практику передбачено 9 кредитів ЄКТС, що, відповідно до стандарту, становить 10 % обсягу освітньої програми; 3 кредити – кваліфікаційна робота і 1 кредит – атестаційний екзамен. Атестація здобувачів магістерського рівня ВО, які навчаються в університеті за ОП Біологія, здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета та цілі ОП Біологія відповідають Стратегії і Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки, яка передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців для регіону Західного Полісся. Цілі ОП досягаються завдяки залученню висококваліфікованих науковців, практиків до реалізації освітнього процесу, що забезпечує набуття здобувачами ВО практичних навиків, необхідних для роботи на об'єктах природоохоронного профілю, у фітосанітарних лабораторіях, екологічних станціях та ін. До розробки і обговорення ОП систематично долучаються стейкхолдери. Здобувачі мають можливість пропонувати до переліку вибіркового освітніх компонентів дисципліни, які забезпечують можливість реалізації індивідуальної траєкторії навчання, відповідають науковим інтересам або передбачають їхнє подальше працевлаштування. Унікальність ОП Біологія полягає у поглибленому вивченні біології організмів та надорганізмених систем з урахуванням прикладного та регіонального аспектів дослідження природи Волинської області.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ з метою надання зауважень та пропозицій щодо структури та реалізації ОП рекомендує створити "Раду роботодавців" і оприлюднювати її роботу на сайті університету. Хоча згідно вимог ринку праці у Волинському регіоні та поза ним існує стійкий попит на професіоналів-біологів для аграрного сектору, ЕГ рекомендує розширити перелік вибіркового компонентів ОП, які дали б здобувачам ВО більш широкі можливості працевлаштування на підприємствах/установах інших галузей народного господарства.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ вважає, що ОП Біологія відповідає Критерію 1: цілі ОП відповідають стратегії та місії університету, враховують позиції стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст. При формуванні цілей та визначення ПРН ОП Біологія використано досвід аналогічних вітчизняних та зарубіжних програм. Впровадження результатів аналізу ОП Університету ім. Марії Кюрі-Склодовської (Люблін) забезпечило укладання договору про співпрацю та реалізацією програми "Подвійний диплом" за спеціальністю Біологія здобувачкою ОП Біологія Шкабурою Дариною. Зважаючи на те, що пропозиція ЕГ щодо підкритерія 1.1 має рекомендаційний характер, а несуттєві зауваження щодо підкритерія 1.2 можуть бути реалізовані до завершення 2023-2024 навчального року, встановлено відповідність ОПП Критерію 1 рівню "В".

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП Біологія, що реалізується у ВНУ імені Лесі Українки, становить 90 кредитів ЄКТС, з яких 66 кредитів спрямовані на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://shorturl.at/pEPZ1>). Зі зазначених 66 кредитів ЄКТС, що становить 73,3% від загальної кількості кредитів і відповідає вимогам стандарту (<https://shorturl.at/fFJUUV>), 22 кредити охоплюють цикл загальної підготовки та 44 кредити - цикл професійної підготовки. До обов'язкових компонентів у циклі професійної підготовки належать дві практики: виробнича практика за фахом (3 кредити ЄКТС) та переддипломна (6 кредитів ЄКТС), що становить 10% від кредитів ЄКТС в рамках аналізованої ОП. На

дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти припадає 24 кредити ЄКТС, що становить 26,7% від загальної кількості кредитів. Цикл вибіркових дисциплін структуровано на 6 блоків, в яких можна обрати по одній дисципліні зі запланованим навчальним навантаженням студента у розмірі 4 кредити ЄКТС. Середнє тижневе навантаження студента за I семестр згідно з навчальним планом становить 17 год (з яких 6 год загальної підготовки, 8 год професійної та 3 год практичної), за II семестр - 16,5 год (з яких 4,5 год загальної підготовки, 9 год професійної та 3 год практичної) і за III семестр - 17,5 год (з яких 3,5 год загальної підготовки, 9 год професійної та 5 год практичної). Навчальний тиждень здобувача вищої освіти за ОП Біологія 54 академічних год (1,5 кредиту ЄКТС), що визначено "Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки" (<https://shorturl.at/dnsE2>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП передбачає вивчення здобувачами вищої освіти ОК циклу загальної і циклу професійної підготовки. Цикл загальної підготовки представлений такими ОК як "Проектний менеджмент" (ОК 1), "Наукова комунікація іноземною мовою" (ОК 2), "Методологія та організація наукових досліджень в галузі біології" (ОК 3) й ін. та забезпечує гуманітарну складову, формує науковий світогляд і соціальні навички (soft skills), розвиває вміння працювати в команді. До циклу ОК професійної підготовки входять такі навчальні дисципліни як "Біомоніторинг та екологічна експертиза" (ОК 7), "Сучасні методи селекції" (ОК 8), "Філогенетичні системи та методи систематики" (ОК 10), "Регуляторні системи організму людини" (ОК 11), "Біорізноманіття рослин Західного Полісся" (ОК 14), "Прикладна ентомологія" (ОК 16) та ін., які висвітлюють теоретичний зміст біологічної науки та забезпечують формування загальних і фахових компетентностей, необхідних для фахівців у галузі біології, біомоніторингу та збереження біорізноманіття. Виробнича та переддипломна практики дають змогу оволодіти сучасними методами дослідження рослинних і тваринних організмів. Виконання та написання кваліфікаційної роботи формує навички менеджменту та проведення науково-дослідної роботи, а також вміння захищати отримані результати дослідження. Дисципліни вільного вибору забезпечують здобувачам можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію, отримати додаткові знання, сформувати нові уміння та навички. ОК ОП "Біологія", яка реалізується у ВНУ імені Лесі Українки, забезпечують досягнення більшості ПРН, формують логічну структуру, спрямовані на досягнення цілей ОП, забезпечують покрокову підготовку здобувачів вищої освіти і їхній подальший професійний розвиток.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП повністю відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія галузі знань 09 Біологія. Зокрема, Стандарт передбачає, що об'єктами вивчення є структура, функції і процеси життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації (вивчаються в ОК 3, ОК 6, ОК 11, ОК 15, ОК 16 та ін.), закономірності протікання онто- та філогенезу і сукцесійної динаміки (ОК 3, ОК 10); біорізноманіття та еволюція живих систем, їх взаємодії з навколишнім середовищем, реакції за різних умов існування (ОК 9); значення живих істот у біосфері, народному господарстві, охороні здоров'я (ОК 5, ОК 7, ОК 14, ОК 16). Теоретичний зміст предметної області, який регламентує Стандарт, повністю охоплений ОП. Наприклад, вивчення будови, функції та процесів життєдіяльності, систематики, методів дослідження неклітинних форм життя, прокариот і еукаріот забезпечується ОК 6 та ОК 10. Механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів входять до переліку питань, які вивчаються в рамках ОК 8, а еволюційні ідеї органічного світу є у фокусі ОК 9. Поняття, концепції, принципи, закони сучасної біологічної науки та їх використання для оцінки стану біологічних систем різного рівня організації, представлення та використання результатів біологічних досліджень є ключовими темами до розгляду в ОК 4. Для досягнення заявлених цілей ОП всі ОК логічно структуровані та забезпечують якісну підготовку здобувачів вищої освіти зі сформованими теоретичними знаннями та практичними навичками для подальшої професійної діяльності. Наприклад ПР 6 "Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень" забезпечується ОК 6, ОК 8-11, ОК 14-16, ОК 18; ПР 9 "Планувати наукові дослідження, обирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення" забезпечується ОК 5, ОК 12 та ОК 17. Під час виконання кваліфікаційної роботи, проходження виробничої та переддипломної практик здобувачі вищої освіти опановують методи лабораторних і польових біологічних досліджень, моніторингу, біоінформатики, статистичної обробки даних та інтерпретації результатів досліджень, методи емпіричного дослідження та моделювання процесів і явищ життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації. Зокрема, здобувачі вищої освіти мають змогу виконувати наукові дослідження та розвивати практичні навички не лише на базі лабораторій факультету біології та лісового господарства, але й на базі "Волинської обласної фітосанітарної лабораторії", Шацького національного природного парку, Ківерцівського національного природного парку "Цуманська пуша". ОП "Біологія" реалізується у ВНУ імені Лесі Українки з урахуванням специфіки предметної сфери та запитів зацікавлених сторін.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у

обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти за ОП "Біологія" регулюються низкою положень ВНУ імені Лесі Українки, зокрема "Положенням про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки", наказ № 24-з від 27.01.2022 р.; "Положенням про індивідуальний навчальний план студента", наказ № 220-з від 29.06. 2022 р.; "Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки", наказ № 220-з від 29.06. 2022 р.; "Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки" наказ № 220-з від 29.06. 2022 р. (з усіма документами можна ознайомитися за покликанням <https://shorturl.at/dqwBG>). Навчальний відділ ВНУ імені Лесі Українки формує Каталог вибіркових дисциплін університету й оприлюднює його на університетському сайті. Здобувачі вищої освіти обирають вибіркові компоненти онлайн у системі "ПС-Журнал успішності-Web" (<https://shorturl.at/izAFO>) з каталогу вибіркових дисциплін, який є синхронізованим з цією платформою. Після чого формується/корегується індивідуальний навчальний план студента на поточний або наступний навчальний рік. Студентів інформують щодо порядку, етапів запису на вибіркові дисципліни на сторінці ВНУ імені Лесі Українки, а також на зустрічах з представниками адміністрації факультету біології та лісового господарства. Спілкування у фокус-групах свідчить, що дисципліни вільного вибору студенти ОП Біологія можуть обирати не лише з ОП, на якій вони навчаються, але й з інших освітніх програм університету. У разі, якщо вибіркову дисципліну обрала недостатня для формування академічної групи кількість студентів, є можливість повторно обрати дисципліну з числа тих, для яких сформовано повноцінну академічну групу.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична складова підготовки здобувачів вищої освіти за ОП Біологія реалізовується під час лабораторних занять в рамках ОК 6 у циклі загальної підготовки, ОК 9, ОК 10, ОК 14, ОК 16 циклу професійної підготовки та вибіркових (ВК 1-6) компонент згідно навчального плану ОП, під час стажувань в рамках академічної мобільності. В аналізованій ОП передбачено дві практики з відривом від теоретичного навчання: ОК 12 Виробнича практика за фахом – 3 кредити ЄКТС (тривалістю 3 тижні у 2-му семестрі); ОК 13 Переддипломна практика (реалізація практичної частини кваліфікаційної роботи) з виконанням наукової роботи в науково-дослідних лабораторіях ЗВО та інших наукових/науково-технічних установах – 6 кредитів (тривалістю 4 тижні у 3-му семестрі). Виробнича практика за фахом під час роботи на виробництві дає змогу здобувачам вищої освіти вивчити реальні ситуації та перевірити отримані під час навчання теоретичні знання та практичні навички, а також самостійно приймати рішення, обґрунтовуючи правильність своїх висновків під час написання звіту та захисту практики. Навчальною базою практики є державна установа Волинська обласна фітосанітарна лабораторія, яка забезпечує виконання програми практики для кваліфікаційного рівня магістр. Практика проводиться на підставі договору на її проведення № 140 Пр від 6 листопада 2020 року, укладеного Волинським національним університетом імені Лесі Українки з Волинською обласною фітосанітарною лабораторією. Переддипломна практика забезпечує теоретичну підготовку до написання кваліфікаційної роботи на підставі аналізу сучасних літературних даних та виконання експериментальної частини кваліфікаційної роботи. Крім цього серед ОК в циклі професійної підготовки є ОК 17 "Написання кваліфікаційної роботи", яка забезпечує формування ЗК 1-3, ЗК 5, ЗК 6, СК 1, СК 3-5, СК 8, СК 10, ПР 2, ПР 4, ПР 8-12, ПР 14, ПР 16. Під час зустрічей з фокус-групами було з'ясовано, що здобувачі вищої освіти та випускники аналізованої ОП дійсно мали змогу проходити виробничу та переддипломну практику на базі установ, організацій, підприємств (Волинська обласна фітосанітарна лабораторія, Шацький національний природний парк, Ківерцівський національний природний парк "Цуманська пуща" та ін.) згідно із договорами за місцем виконання своїх кваліфікаційних робіт і здобули практичні навички в галузі аналізу стану та охорони природного середовища, дослідження біорізноманіття та природних комплексів Волинської області. Випускники наголосили на тому, що практичні навички, які вони здобули під час навчання на ОП Біологія, є корисними для їхньої професійної діяльності та створюють підґрунтя для формування нових практичних вмінь, що сприятиме їхньому подальшому кар'єрному зростанню.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

При реалізації нормативних навчальних дисциплін загальної підготовки (ОК 1-6) та ОК професійної підготовки (ОК 7-11, ОК 14-16) також відбувається формування соціальних навичок. ОК 1 "Проектний менеджмент" власне забезпечує формування у студентів комунікабельності, креативного мислення, гнучкості розуму та стресостійкості. Розвиток soft skills сприяє участі студентів у семінарах, наукових конференціях, товариствах і гуртках. Як зазначили здобувачі на зустрічі з ЕГ, у ВНУ імені Лесі Українки працює широке коло студентських спільнот, які забезпечують формування і розвиток загальнокультурного світогляду. В Університеті є можливості для творчого розвитку та культурного дозвілля студентства, співробітників і викладачів (<https://vnu.edu.ua/uk/ensembles>). Гуманітарну складову ОП формує ОК 2 "Наукова комунікація іноземною мовою / Наукова комунікація українською (як іноземною)" з циклу навчальних дисциплін загальної підготовки. Формування ПР 10 "Представити результати наукової роботи письмово (у формі звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з використанням сучасних технологій, аргументувати свою позицію в науковій дискусії" забезпечується такими ОК як ОК 2, ОК 4, ОК 5, ОК 10, ОК 13, ОК 17. Soft skills можуть бути сформовані завдяки вивченню вибіркових дисциплін. Під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти та гарант ОП зазначили, що навички ділової комунікації та роботи в

команді розвиваються під час роботи на семінарських, практичних, лабораторних заняттях при вивченні дисциплін ОП при спілкуванні зі співробітниками установ-партнерів, в яких студенти мають змогу проходити виробничу та переддипломну практики, виконувати кваліфікаційну роботу

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 091 "Біологія" для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту ОП Біологія, затвердженої Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки 28.06.2022 р. протокол № 8, та НП, затвердженого 28.06.22 р., засвідчив, що обсяг освітніх компонентів ОП відповідає фактичному навантаженню здобувачів відповідно до "Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки", в якому зазначено, що обсяг навчального тижня (аудиторні години та години самостійної роботи) становить 54 год, а обсяг навчального дня становить не більше 9 академічних год. Згідно з "Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки" [обсяг аудиторного навантаження за освітніми ступенями бакалавр, магістр (денної форми навчання) становить, як правило, від 1/3 (34 %) до 1/2 (50 %) від загального обсягу. Тижневе аудиторне навантаження, як правило, для бакалавра – від 18 до 26 годин, для магістра від 16 до 18 годин.]. ОК ОП Біологія розподілені між циклами дисциплін загальної (24,4 %), професійної підготовки (орієнтовно 48,9 %) та вибіркових ОК (26,7 %). Загальне навантаження за ОП становить 2700 год, з яких 764 год (28,3 %) – це аудиторна робота, а 1756 год (65,0 %) - самостійна робота. Тижневе аудиторне навантаження здобувачів, що навчаються за ОП, становить 16,5–17,5 год. Кількість годин навчальних занять у 1 семестрі тривалістю 18 тижнів дорівнює 318 год з тижневим навантаженням 17 аудиторних год; у 2 семестрі тривалістю 17 тижнів – 270 год (16,5 аудиторних год на тиждень); у 3 семестрі тривалістю 10 тижнів – 176 год, що становить 17,5 аудиторних год на тиждень. Під час аналізу ОП Біологія було встановлено, що співвідношення аудиторних годин до годин самостійної роботи у більшості нормативних навчальних дисциплін загальної підготовки становить приблизно 1:1,6 та професійної підготовки - 1:2,2, у вибіркових – 1:3,7. Зазвичай нормативні та вибіркові дисципліни забезпечуються різними формами навчання (лекції, семінари, лабораторно-практичні заняття), в яких частка лекцій становить від 42% (цикл вибіркових дисциплін) до 53% (цикл професійної підготовки), решта часу відводиться на семінарські і лабораторно-практичні заняття. В ОП "Біологія", затвердженій 25.05.2023 р., та НП, затвердженому 25.05.2023 р., є певні зміни у переліку дисциплін циклу професійної підготовки замість ОК "Регуляторні системи організму людини" введено ОК "Цитоембріологія квіткових рослин", замість ОК "Біорізноманіття рослин Західного Полісся" введено дисципліну "Біорізноманіття рослин". Співвідношення лекційних годин до годин лабораторно-практичних занять залишилося практично без змін, що назагал не вплинуло на тижневе та семестрове навантаження здобувачів вищої освіти за оновленою ОП Біологія.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти на аналізованій ОП не здійснюється, хоча наявні елементи такої форми освіти. На базі державної установи Волинська обласна фітосанітарна лабораторія здобувачі вищої освіти за ОП Біологія, яка реалізується на факультеті біології та лісового господарства, мають змогу проходити виробничу практику на підставі договору на її проведення № 140 Пр від 6 листопада 2020 року, укладеного Волинським національним університетом імені Лесі Українки з Волинською обласною фітосанітарною лабораторією.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП Біологія характеризується набором взаємопов'язаних у логічну структуру ОК, орієнтованих на підготовку фахівців, в яких сформовані компетентності щодо оцінки стану та моніторингу біологічних систем, а також організації та виконання дослідницьких біологічних завдань. Програми більшості нормативних фахових дисциплін (циклів загальної та професійної підготовки) передбачають лабораторно-практичні заняття у навчально-наукових лабораторіях факультету біології та лісового господарства (лабораторія електронної мікроскопії, навчально-наукова лабораторія "Інтерактивні технології навчання анатомії людини", навчально-наукова лабораторія гістології та морфогенезу, навчально-наукова лабораторія «Олігохетології», навчально-наукова лабораторія «Фауни і

систематики безхребетних тварин біоценозів Західного Полісся», навчально-наукова лабораторія біотехнології, наукова лабораторія генетики і селекції рослин та ін.). При реалізації ОП передбачається поєднання здобувачами освітньої та наукової компонент (студенти мають змогу проходити виробничу та переддипломну практики, виконувати експериментальну частину кваліфікаційної роботи на базі лабораторій ВНУ імені Лесі Українки та лабораторій установ, з якими укладено відповідні угоди, наприклад Державної установи "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія"). Практично-лабораторні заняття в рамках ОК аналізованої ОП та обидві практики забезпечують набуття практичних навиків, необхідних для роботи на об'єктах природоохоронного профілю, фітосанітарних лабораторій, екологічних станціях та ін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Відсутність практики здобуття студентами, які навчаються на ОП Біологія на другому рівні вищої освіти, неформальної та інформальної освіти з подальшим зарахуванням результатів навчання за цими формами освіти. Окремим ОК (наприклад ОК 4 "Методологія та організація наукових досліджень в галузі біології") в ОП Біологія передбачено, якщо студент має сертифікати проходження певних видів неформальної освіти (тренінгів, семінарів, інтернет-курсів, професійних стажувань), які відповідають напрямку дисципліни, йому можуть бути зараховані відповідні теми курсу. За умови підтвердження, що зміст майстер-класів (семінарів, курсів тощо) відповідає темам курсу, сертифікати участі в них (або інші підтверджуючі документи) будуть достатньою підставою для зарахування відповідних тем. Рекомендація: - у 2024-2025 н. р. ввести в окремі ОК ОП "Біологія" теми (наприклад лекційні чи для самостійного роботи), які студенти будуть опановувати через засоби неформальної та інформальної освіти, з подальшим зарахуванням результатів навчання в кінцеву оцінку підсумкового контролю.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Аналіз відповідності ОП Біологія Критерію 2 засвідчив, що ОП: 1) ОП Біологія, яка реалізується на факультеті біології та лісового господарства ВНУ імені Лесі Українки, за підкритерієм 2.1 (обсяг ОП та ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти та Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 09 Біологія, спеціальності 091 Біологія, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р. № 1458); 2) відповідає підкритерію 2.2 (зміст ОП має чітку структуру, ОК циклу загальної підготовки, циклу професійної підготовки і циклу вибіркової дисциплін складають логічну взаємопов'язану систему й у сукупності дають змогу досягти заявлених цілей та ПРН); 3) відповідає підкритерію 2.3 (зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 091 "Біологія"); 4) частково відповідає підкритерію 2.4 (структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії завдяки тому, що здобувачі вищої освіти за ОП Біологія можуть обирати дисципліни вільного вибору з освітніх програм ВНУ імені Лесі Українки, проте відсутня практика реалізації неформальної та інформальної освіти як альтернативи обрання вибіркової дисципліни, або самостійного опрацювання окремих тем чи модулів нормативних дисциплін циклів загальної та професійної підготовки); 5) відповідає підкритерію 2.5 (ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів, яка дає змогу сформувати ЗК, СК та ПРН, необхідні для подальшої професійної діяльності); 6) відповідає підкритерію 2.6 (набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) забезпечуються дисциплінами циклів загальної і професійної підготовки, а також циклу вибіркової дисциплін); 7) відповідає підкритерію 2.8 (обсяг ОП та ОК (у кредитах ЄКТС) реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та ПРН); Вирішальним в оцінюванні Критерію 2 став підкритерій 2.4, вимоги якого не повністю були виконані при реалізації ОП. ЕГ вважає виявлені недоліки є незначними і такими, що можуть бути усунені в короткий термін, а беручи до уваги позитивні особливості, оцінити ОП рівнем В за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація про вступ на навчання та правила прийому на навчання на другому рівні вищої освіти за 2022–2023 роки представлена та на офіційному веб-сайті, у розділі "Вступнику, далі магістратура" (<https://vstup.vnu.edu.ua/vstupdomagistraturi/>), Правила прийому до Волинського національного університету імені Лесі Українки в 2023 році (<https://vstup.vnu.edu.ua/admission-rules-2023/>), що в повній мірі відповідає сучасним вимогам. Ці правила оприлюднені у вільному доступі, не містять дискримінаційних положень і зрозумілі для сприйняття. Зарахування до магістратури здійснюється на конкурсній основі на загальних підставах за сумою балів, отриманих за вступні випробування (ЄВІ 2023 року та фаховий іспит). У передбачених Порядком та цими

Правилами прийому випадках замість результатів ЄВІ (обох компонентів) використовуються результати співбесіди з іноземної мови. Цьогоріч для вступу на спеціальність 091 Біологія та біохімія вступникам потрібно було скласти вступні випробування у формі: 1. Тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ; 2. Тесту з іноземної мови ЄВІ; 3. Фахового іспиту; 4. Мотиваційного листа. Прохідний конкурсний бал становив 157. Відповідно до Правил прийому на ОП може здійснюватися вступ на основі ОС Бакалавр та ОКР Спеціаліст. На веб-сайті оприлюднено програму вступних фахових випробувань (<https://vstup.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/091.pdf>) з комплексу фахових дисциплін для вступників, тестові завдання до фахового іспиту (http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/bases/applicant/applicant_TEST_366.html). Програма фахового іспиту в магістратуру скоригована, включає теоретичний матеріал з ботаніки, зоології, мікробіології, вірусології, фізіології та біохімії рослин, фізіології та анатомії людини і тварин, генетики, молекулярної біології, радіоекології, біотехнології, екології біологічних систем, що забезпечує об'єктивність оцінки знань і умінь вступника. На сайті ЗВО у вкладці Вступнику оприлюднено тестові завдання з Біології, які включають 3 блоки і 434 тестові завдання. Критерії оцінювання результатів фахового іспиту відповідають чотирьом рівням. Особам, які вступають до магістратури з іншої спеціальності, можуть бути призначені додаткові вступні випробування, особа з дипломом, що визнаний іноземним вищим навчальним закладом допускається до вступних випробувань на рівні з іншими особами.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступні випробування проводяться попередньо створеною предметною комісією (3 – 5 осіб), до складу якої наказом ректора включено кандидатів біологічних наук, доцентів та завідувачів кафедр. У програмі вступного випробування з біології наявні критерії та шкала оцінювання, що відповідає 4 рівням, кожен з яких присвоюється на основі набраних балів за виконання завдань. ЕГ рекомендує оновити список літератури у програмі фахового іспиту, який включає джерела 1980-2010 років, а також розробити й оприлюднити програму додаткового вступного фахового іспиту для вступників, які отримали ступінь бакалавра за іншою ОП. Фахове випробування відбувається у формі комп'ютерного тестування (<https://vstup.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/091.pdf>). Результати випробування з іноземної мови оцінюються за 100-бальною шкалою, усі результати зберігаються в особовій справі вступника. Мінімальне значення кількості балів із вступних випробувань (конкурсного балу), з якими вступник допускається до участі у конкурсному відборі -100 балів. Порядок подання і розгляду апеляцій та склад апеляційної комісії затверджується наказом ректора відповідно до Правил вступу. Крім іспитів, вступник подає мотиваційний лист, який розглядається при вступі відбірковою комісією факультету.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Волинському національному університеті імені Лесі Українки розроблено та впроваджено процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, що висвітлено в ряді положень: Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки (затверджений 2020 року) (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf). Право на академічну мобільність студентів здійснюється на підставі угод про співробітництво між ВНУ імені Лесі Українки та іноземними вищими навчальними закладами (науковими установами) та їхніми основними структурними підрозділами (далі ЗВО-партнери), договорів про співробітництво між ВНУ імені Лесі Українки та іншими вищими навчальними закладами України, в рамках індивідуальних запрошень та інших механізмів, що може бути реалізоване учасником освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією ВНУ імені Лесі Українки, а також у рамках інших міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів. У Положенні виділено основні види академічної мобільності: ступенева мобільність, кредитна мобільність, внутрішня академічна мобільність, що передбачає мобільність між університетами України. Перезарахування вивчених ОК здійснюється на підставі документу з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків у закладі-партнері. Визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності здійснюється на основі системи оцінювання навчальних досягнень ЄКТС, а перезарахування кредитів - за результатами навчання. В університеті перезарахування дисциплін, які студент освоїв у ЗВО-партнері під час участі у програмі академічної мобільності, відбувається, якщо їхній зміст, та/або результати, отримані компетенції та обсяг співпадають з освітнім компонентом у ВНУ імені Лесі Українки не менше ніж на 60%. Під час зустрічей зі здобувачами ЗВО було з'ясовано, що вони ознайомлені із документами, які стосуються академічної мобільності, але прикладів практики її застосування на ОП Біологія навести не змогли.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є доступними для усіх учасників освітнього процесу і висвітлені в наступних документах: Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU.pdf); Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1.pdf>); Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin.pdf). Визнання результатів навчання здійснюється на засіданні предметної комісії факультету з рішенням про повне чи часткове визнання або невизнання результатів за умови обов'язкової присутності здобувача. Ознайомлення здобувачів освіти з Положенням та особливостями визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснює гарант ОП, декан, викладачі, куратори під час проведення практичних занять, круглих столів, кураторських годин. На факультеті розроблено сертифіковані курси (Загальна та прикладна паразитологія, Квітникарство, Лабораторні основи світлової та електронної мікроскопії, Основи надання медичної допомоги при невідкладних станах та ін.), пройшовши які, здобувач, за рішенням предметної комісії, може претендувати на перезарахування окремих модулів або тем відповідних ОК (Прикладна ентомологія, Біорізноманіття рослин Західного Полісся, Методологія та організація наукових досліджень в галузі біології, Регуляторні системи організму людини та ін.). Інформація про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, міститься у силабусах ОК. Рішенням вченої ради факультету за згоди викладача запроваджена практика зарахування 10 балів студентові за участь у наукових пікніках, змаганнях, конкурсах, майстер-класах, профорієнтації тощо, які відносяться до неформальної освіти. Під час інтерв'ювання з'ясовано, що на ОП Біологія приклади визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відсутні, хоча здобувачі знають про таку можливість.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У контексті відповідності критерію 3 за ОП Біологія процедури вступу зрозумілі, чіткі і в повній мірі відповідають вимогам. У відкритому доступі на сайті університету наявні всі необхідні нормативні документи, інформація про правила прийому, етапи вступу та зарахування вступників. Слід відзначити скориговану структуру фахового іспиту для участі у конкурсному відборі для здобуття другого (магістерського) рівня ВО на основі раніше здобутого рівня вищої освіти бакалавра, де представлено тематичний виклад змісту вивчених дисциплін (ботаніка, зоологія, мікробіологія, вірусологія, фізіологія та біохімія рослин, фізіологія та анатомія людини і тварин, генетика, молекулярна біологія, радіоекологія, біотехнологія, екологія біологічних систем), критерії оцінювання та рекомендовану літературу. На сайті ЗВО у вкладці Вступнику оприлюднено тестові завдання з Біології, які включають 3 блоки і 434 тестові завдання. Крім того, доступні правила визнання результатів навчання в інших ЗВО та результати, отримані у неформальній освіті. Наявні механізми академічної мобільності та неформальної освіти, які забезпечено розробленими нормативними документами ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: Список рекомендованої літератури у програмі вступного фахового іспиту з Біології включає джерела 1980-2010 років. Не оприлюднено на сайті університету програму додаткового вступного фахового іспиту для абітурієнтів, які отримали ступінь бакалавра за іншою ОП. Відсутня практика визнання результатів навчання за ОП Біологія, отриманих у неформальній освіті, а також немає прикладів академічної мобільності. Рекомендовано: - оновити список рекомендованої літератури у програмі вступного фахового іспиту з Біології; - на сайті університету оприлюднювати програму додаткового вступного фахового іспиту для абітурієнтів, які отримали ступінь бакалавра за іншою ОП; - впроваджувати у практику зарахування тем, які опанували здобувачі у рамках окремих ОК ОП Біологія через засоби неформальної та інформальної освіти, з подальшим включенням результатів навчання в кінцеву оцінку підсумкового контролю; - активізувати академічну мобільність здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП Біологія в цілому відповідає вимогам підкритеріїв Критерію 3. ЕГ вважає, що нормативні документи, які розміщені на веб-сайті ЗВО, є доступними для усіх бажаючих абітурієнтів. Положення вступу чіткі і зрозумілі. Виявлені недоліки щодо підкритерію 3.2 не є істотними і можуть бути урегульовані упродовж 2023-2024

навчального року, а зауваження щодо відсутності прикладів академічної мобільності і визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, обумовлені карантинними заходами попередніх років навчання і військом станом в країні, що дає підстави ЕГ оцінити ОП за Критерієм 3 рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Як зазначено у відомостях про самооцінювання ОП Біологія, НП і силабусах ОК, навчання здобувачів вищої освіти реалізується за такими формами як: лекції, лабораторні та практичні заняття, консультації, самостійна робота студента. Значна частина обов'язкових (ОК 1-6 загальної підготовки, ОК 7-11, ОК 14-16 професійної підготовки) і вибіркових (ВК 1-6) компонент передбачає використання кількох форм навчання, що приє здобуттю студентами теоретичних знань і практичних навиків. Отримання теоретичних знань забезпечується лекціями, семінарами та самостійною роботою. Практичні навички студенти здобувають під час виконання практично-лабораторних робіт, а також під час проходження виробничої (ОК 12) та переддипломної (ОК 13) практик, виконання кваліфікаційної роботи. Частка годин, відведених на практично-лабораторні заняття, в циклі загальної підготовки становить 51%, у циклі професійної підготовки – 47%, у вибіркових - 44% від загального обсягу часу вивчення цих освітніх компонентів. У всіх дисциплінах циклів загальної (ОК 1-6), професійної підготовки (ОК 7-11, 14-16) та циклу вибіркових дисциплін (ВК 1-6) передбачено практично-лабораторні заняття. Отже, ОП повною мірою надає можливість студентам здобувати та розвивати практичні навички. Студентоцентричний підхід в ОП реалізується при виборі дисциплін з шести блоків вибіркових ОК, тематики наукового дослідження при виконанні кваліфікаційної роботи, а також завдяки можливості академічної мобільності. Студентоцентричний підхід в університеті полягає не лише у можливості вибору дисциплін, але й у посиленні ролі студента як учасника освітнього процесу, зокрема через активну участь в обговоренні навчального матеріалу, пропозиції питань чи тем до обговорення в рамках ОК, які вони вивчають. У результаті інтерв'ювання було з'ясовано, що здобувачі беруть участь в обговоренні змісту ОП та ОК шляхом анкетування (результати опитування "Освіта очима студентів"; оцінка якості освітнього процесу за ОПІ; анкета для опитування випускників - відповідь на Запит 11). Також від здобувачів вищої освіти була пропозиція залучати практиків-фахівців до реалізації ОП Біологія. На розширеному засіданні студентської ради від 24.05.2022 р. обговорювалися пропозиції стейкхолдерів і роботодавців щодо оновлення змісту ОП та запровадження таких дисциплін як "Системна біологія", "Біомоніторинг та екологічна експертиза", "Сучасні методи селекції", які в подальшому були введені в цикли загальної та професійної підготовки (відповідь на Запит 10). Відповідно до пункту 3.6. Статуту ВНУ імені Лесі Українки (<https://shorturl.at/kqEVW>) методи навчання і викладання в університеті ґрунтуються на принципах академічної свободи учасників освітнього процесу. НПП мають змогу самостійно і незалежно здійснювати науково-педагогічну та інноваційну діяльність, що передбачає власне бачення цілей і висвітлення тем ОК, використання навчально-методичного забезпечення, вибору форм і методів викладання, засобів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація про цілі, зміст та очікувані результати, порядок і критерії оцінювання у межах нормативних і вибіркових дисциплін доводиться до відома здобувачів вищої освіти за ОП Біологія на першому аудиторному занятті та представлена у силабусах навчальних дисциплін, які доступні на веб-сторінці ВНУ імені Лесі Українки в рубриці "Каталог освітніх програм та вибіркових освітніх компонентів" (<https://shorturl.at/grwy5>). Як було з'ясовано на зустрічах з фокус-групами, викладачі або самі здобувачі вищої освіти можуть за потреби додатково створювати групи у соцмережах або месенджерах, в яких розміщується інформація щодо навчального процесу та надаються консультації студентам. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти відбувається згідно "Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки" (<https://shorturl.at/cftP3>). У силабусах навчальних дисциплін чітко розподілено бали за кожний вид діяльності. Проте в більшості нормативних і вибіркових дисциплін оцінювання самостійної роботи студента не відображене в описі процедури оцінювання активностей і завдань, які виконує студент. Для розміщення навчально-методичних матеріалів НПП послуговуються онлайн платформами Moodle та MS Office 365. З наданих гарантом ОП Біологія анкет опитування здобувачів вищої освіти та випускників програми було встановлено, що 100% здобувачів ознайомлені з цілями та змістом ОП від викладачів (100%), зі силабусів навчальних дисциплін (71,7%). 85,7% опитаних повідомили, що інформація про порядок і критерії оцінювання з дисциплін надається викладачем переважно до початку або на першому аудиторному занятті з кожного ОК. ЗВО забезпечує доступ до інформації щодо організації та змісту освітнього процесу як за допомогою онлайн ресурсів, так і через комунікацію здобувачів вищої освіти з НПП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Науково-дослідна робота в освітньому процесі за ОП "Біологія" реалізується під час проведення лабораторно-практичних занять з навчальних дисциплін (ОК 1-6, ОК 7-11, ОК 14-16) циклів загальної та професійної підготовки, самостійної роботи у рамках усіх дисциплін. Науково-дослідна робота студентів у позанавчальний час здійснюється при виконанні кваліфікаційної роботи. Студенти, які навчаються за аналізованою ОП, мають змогу виконувати свою науково-дослідну роботу в лабораторіях факультету біології та лісового господарства та в установах-партнерах: Державній установі "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія", комунальному підприємстві "Луцький зоопарк", науковому відділі Шацького національного природного парку, Ківерцівському національному природному парку "Цуманська пуца", Головному управлінні Держпродспоживслужби у Волинській області, з якими у ВНУ імені Лесі Українки є угоди про співпрацю. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти, випускниками ОП та роботодавцями було з'ясовано, що студенти мали змогу проходити виробничу та переддипломну практики на базі Волинської обласної фітосанітарної лабораторії та Ківерцівського національного природного парку "Цуманська пуца", а згодом працевлаштуватися у ці установи ще до завершення навчання в магістратурі. Завдяки ОК4, ОК6, ОК12, ОК 13, ОК17 аналізованої ОП студенти здобувають навички планування та проведення наукових досліджень, статистичної обробки даних і представлення результатів власної експериментальної роботи. На зустрічі зі здобувачами та випускниками ОП було встановлено, що вони брали участь у науковій конференції "Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень" та публікували результати своїх досліджень у збірниках матеріалів конференцій. Хоча станом на сьогодні на факультеті біології та лісового господарства не виконуються науково-дослідні роботи, які фінансуються бюджетним коштом, здобувачі мають змогу брати участь у науковій роботі "Еколого-фауністичні дослідження тваринного світу Волинського Полісся", яка виконується в межах робочого часу викладача. Студенти беруть активну участь у профорієнтаційних заходах: "Наукові пікніки" та "ЯрФест". У ВНУ імені Лесі Українки активно працює Рада молодих вчених (<https://shorturl.at/hvwC4>) та Наукове товариство аспірантів і студентів (<https://shorturl.at/cqJX8>). З метою розвитку студентської наукової творчості, залучення молоді до активної наукової діяльності на початку другого семестру кожного навчального року проводиться конкурс "Кращий студент-науковець ВНУ імені Лесі Українки". У Конкурсі беруть участь студенти II–V курсів, які мають високі показники у навчанні, займаються науково-дослідною роботою, задіяні у громадському житті. На веб-сторінці Університету в розділі "Наукові заходи та конкурси" розміщується перелік проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства освіти і науки України у поточному році (<https://shorturl.at/ehoN3>), в яких студенти можуть брати участь.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Як зазначено у "Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ВНУ імені Лесі Українки" [Мета системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти – забезпечення конкурентоздатності університету, створення алгоритму постійного вдосконалення якості вищої освіти, підтримка умов для якісної підготовки висококваліфікованих фахівців відповідного рівня освіти] (<https://shorturl.at/tKSV8>), що у свою чергу сприяє забезпеченню якісного освітнього процесу у ВНУ імені Лесі Українки. У ЗВО реалізується низка заходів і працюють відповідні структури, які систематично здійснюють моніторинг якості навчання і викладання. Систематично проводиться опитування студентів щодо рівня їхньої задоволеності навчальним процесом, викладанням навчальних дисциплін, змістом і цілями освітніх програм і т. ін. Згідно відомостей про самооцінювання ОП перегляд та оновлення (за потреби) силабусів навчальних дисциплін аналізованої ОП здійснюється на засіданнях кафедр до початку навчального року. Також у відомостях про самооцінювання ОП вказано, що викладачі оновлюють зміст робочих програм навчальних дисциплін відповідно до тенденцій розвитку окремих напрямків біології, беручи до уваги нові дані, опубліковані в наукових статтях з предмету, який викладається, а також з урахуванням власного дослідницького досвіду. Під час зустрічі з випускниками програми було з'ясовано, що дехто з них надавав пропозиції щодо доповнення програм навчальних дисциплін темами, які цікавлять студентів і які є актуальними для їхнього подальшого професійного розвитку. Представники НПП факультету біології та лісового господарства повідомили, що силабуси дисциплін, які вони викладають на аналізованій ОП, оновлюються систематично з ініціативи викладачів відповідно до сучасних тенденцій розвитку біологічної науки та цілей ОП "Біологія". Наприклад, у відомостях про самооцінювання ОП вказано, що до змісту ОК викладачі поряд із новими світовими досягненнями в галузі біології включають і результати своїх здобутків, які отримують у результаті проведення науково-дослідної роботи, підвищення кваліфікації, стажування, участі в конференціях, симпозиумах, семінарах, тренінгах, круглих столах, вебінарах, майстер-класах тощо.]. Наприклад стажування на кафедрі зоології Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди дало змогу гаранту ОП проф. Сухомлін К. Б. та доц. Білецькій М. Г. оновити тематику лабораторно-практичних робіт в ОК 4 "Методологія та організація наукових досліджень в галузі біології" та лекційний матеріал в ОК 9 "Історичний розвиток біологічних систем". Для ОК 7 "Біомоніторинг та екологічна експертиза" та ОК 16 "Прикладна ентомологія" було оновлено підходи викладання завдяки стажуванню доц. Зінченка О. П., Теплюка В. С. на кафедрі зоології ДВНЗ "Ужгородський національний університет".

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО діє "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки" (<https://shorturl.at/fhtLZ>) та "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ВНУ імені Лесі Українки" (<https://shorturl.at/tKSV8>), в яких чітко регламентується організація програм академічної мобільності для НПП та здобувачів вищої освіти на території України чи поза її межами з можливістю

перезарахування результатів навчання для учасників програм академічної мобільності. Академічна мобільність студентів здійснюється відповідно до двосторонніх угод між ВНУ імені Лесі Українки та партнерськими університетами, за програмою молодіжних обмінів Erasmus+ та іншими проектами. Інформація про можливості академічної мобільності розміщена на сторінці Університету у розділі "Міжнародні зв'язки" (<https://shorturl.at/apyP4>), а саме в пункті "International/Erasmus+ Projects" (<https://shorturl.at/ACTV3>), де наведено перелік програм мобільності, міжнародні проекти, нові грантові можливості тощо. У відомостях про самооцінювання ОП зазначено, що [Здобувачі мали можливість навчатися за програмою "Подвійний диплом" (Шкабура Д. в Університеті ім. Вітовта Великого, Литва (2018-2020 р.)) в межах якого пройшла практику в науковому центрі "CCMAR – Center of Marine Sciences" (Португалія, 2019) і стажування у Алгарвському університеті (м. Фаро, Португалія, 2020).]. Проте, на зустрічі зі здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що впродовж останніх років серед них ніхто не мав змоги відвідати закордонні ЗВО в рамках програми академічної мобільності. Пандемія Covid-19 та, особливо, війна в Україні, розв'язана Росією, негативно вплинула на активність студентів і можливість їхньої участі в науково-організаційних заходах і програмах академічної мобільності. У відомостях про самооцінювання ОП також зазначено, що на основі договорів про співпрацю з міжнародними партнерами НПП проходили підвищення кваліфікації за кордоном: Зінченко М. О. (Норвегія, 2019 р.), Кузнецов І. П. (США, 2021-2022 р.), Сухомлін К. Б. (Польща, 2022 р.) (Відповідь на Запит 1). Викладачі, які забезпечують ОП, публікуються у виданнях, що індексуються у базах Scopus і Web of Science, мають сформовані профілі в міжнародних наукометричних базах. Під час інтерв'ювання здобувачі освіти, випускники ОП і НПП підтвердили те, що вони мають доступ до багатьох міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних. У ВНУ імені Лесі Українки є підписки на репозитарії і колекції наукових ресурсів (<https://shorturl.at/bvo12>), що також було підтверджено заступницею директора бібліотеки. У жовтні 2022 року факультет біології та лісового господарства ВНУ імені Лесі Українки й Інститут лісових наук Варшавського університету природничих наук провели спільний Міжнародний науковий семінар "Ліс і лісове господарство перед викликами сучасності", на якому обговорили важливі питання, що стосуються сучасних проблем лісової галузі, а також перспективні можливості подальшої співпраці.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1) Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності, що забезпечується участю студентів у наукових і науково-практичних конференціях; участю НПП у міжнародних стажуваннях, проектах, конференціях та ін. (проф. Сухомлін К. Б. проходила стажування в рамках Міжнародного післядипломного практичного стажування "Teaching and research in a contemporary university: challenges, solutions, and perspectives", доц. Зінченко М. О. проходила стажування в Природничому музеї університету Осло (the Natural History Museum, University of Oslo), доц. Качинська Т. В. брала участь у чотириденному воркшопі "Neurofeedback in ADHD and Insomnia") 2) Значний науковий та академічний досвід НПП, які керують і безпосередньо беруть участь у виконанні науково-дослідних робіт, проектів та ін. (доц. Качинська Т. В. брала участь у виконанні Міжнародного проекту "A computational infrastructure for high-throughput analysis of large brain imaging datasets", awarded by the Swedish Research Council (Vetenskapsrådet); Грант: Обчислювальна структура з високою пропускну здатністю для аналізу великих об'ємів даних мозкових сигналів. Термін дії гранту: 2017-2019 рр. Країни-учасники: Швеція, Україна, Грузія. (доц. Кузнецов І. П., доц. Качинська Т. В., доц. Абрамчук О. М.); науково-технічна робота "Еколого-фауністичні дослідження тваринного світу Волинського Полісся". Термін дії проекту: 2020-2023 рр. Керівник: проф. Сухомлін К. Б.) 3) Можливість студентів брати участь у виконанні наукових досліджень в рамках дослідницьких проектів (наприклад, у науково-технічній роботі "Еколого-фауністичні дослідження тваринного світу Волинського Полісся", що було зазначено на зустрічі гарантом ОП, проф. Сухомлін К. Б.).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1) Низький рівень участі у програмах академічної мобільності здобувачів, які навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти за аналізованою ОП. Хоча студенти поінформовані щодо можливості взяти участь у програмах обміну, проте не послуговуються такою формою здобуття формальної освіти; 2) Більшість слабусів ОК містять застарілі літературні джерела (2000-2015 р.р.): наприклад в ОК 8 "Сучасні методи селекції" наймолодше видання датоване 2013 р.; ОК 14 "Біорізноманіття рослин Західного Полісся" – 2017 р., ОК 1 "Проектний менеджмент" – 2017 р. 3) Відсутність практики залучення представників роботодавців і фахівців-практиків до викладання на ОП Біологія дисциплін циклів загальної та професійної підготовки; Рекомандації: 1) до початку 2024-2025 н. р. оновити літературні джерела сучасними виданнями в силабусах ОК ОП "Біологія"; 2) до початку 2024-2025 н. р. провести консультативні зустрічі з керівництвом факультету біології та лісового господарства та обговорити можливість залучення представників роботодавців і фахівців-практиків до викладання на ОП "Біологія" дисциплін циклів загальної та професійної підготовки на постійній основі, а не лише як запрошених лекторів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Аналіз відповідності ОП "Біологія" Критерію 4 засвідчив, що ОП: 1) відповідає вимогам підкритерію 4.1. Форми та методи навчання і викладання за ОП узгоджуються зі заявленими цілями і ПРН - [поглиблена фундаментальна, спеціалізована та практична підготовка магістрів у галузі біології, що передбачає опанування майбутнім професіоналом широкого кола теоретичних та експериментальних питань у галузі біології та інших суміжних наук]. 2) відповідає вимогам підкритерію 4.2. Значна частина обов'язкових і вибіркових компонент передбачає використання кількох форм навчання, що забезпечує здобуття студентами як теоретичних знань, так і практичних навиків роботи. Здобувачі вчасно отримують необхідну інформацію про навчальні дисципліни ОП: ОП, навчальний план і силабуси ОК є доступними на веб-сторінці ВНУ імені Лесі Українки в розділі "Каталог освітніх програм та вибіркових освітніх компонентів". НПП, які забезпечують викладання дисциплін аналізованої ОП послугуються у навчальному процесі освітніми онлайн-платформами Moodle та MS Office 365 для розміщення навчально-методичних матеріалів (електронних підручників, навчальних відео, завдань для студентів, методичних рекомендацій, презентацій чи конспекту лекцій (за бажанням викладача)). 3) відповідає вимогам підкритерію 4.3. Студентоцентризований підхід підкреслюється тим, що студенти мають змогу самостійно обирати теми наукових досліджень, брати участь у виконанні науково-дослідних проектів. Окрім цього в освітньому процесі використовуються дослідницькі методи. В усіх дисциплінах передбачені лабораторно-практичні заняття для набуття практичних навиків, а не лише опанування теоретичного матеріалу. 4) відповідає вимогам підкритерію 4.4. Викладачі, які задіяні в реалізації ОП, оновлюють лекційний матеріал, завдання для лабораторних і практичних занять (наприклад [Стажування проф. Сухомлін К. Б. (2019 р.) та доц. Білецької М. Г. (2020 р.) на кафедрі зоології Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди дозволило оновити тематику практичних робіт з ОК 4 "Методологія та організація наукових досліджень в галузі біології" та оновити лекційний матеріал з ОК 9 "Історичний розвиток біологічних систем"]. 5) частково відповідає вимогам підкритерію 4.5. Викладачі використовують в освітньому процесі досвід, отриманий не лише в Україні, але й закордоном, завдяки участі у спільних дослідженнях і міжнародних стажуваннях. Проте активність здобувачів вищої освіти в рамках академічної мобільності впродовж останніх років знизилася, що певною мірою не сприяє інтернаціоналізації освітнього процесу. Враховуючи виявлені недоліки, позитивні сторони дають підстави оцінити ОП за критерієм 4 рівнем В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Документами, що регламентують форми контрольних заходів та оцінювання є: Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU.pdf). На початку вивчення кожного ОК викладачі пояснюють особливості проведення контрольних заходів, дають посилання на Каталог ОП із силабусами ОК та візитками електронних курсів, посилання на розміщення відповідних матеріалів на платформах Moodle або Office 365 Teams. Критерії оцінювання оприлюднюються в ОП, навчальному плані, навчальних і робочих програмах, силабусах, що розміщені на веб-сайті факультету біології та лісового господарства (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-biolohiyi-ta-lisovoho-hospodarstva>) в каталозі ОП, для денної форми навчання (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/biolohiya-plan-zatverdzhennyu-2023r>), для заочної форми навчання (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/biolohiya-plan-zatverdzhennyu-2023r-0>). Вони чіткі та зрозумілі для усіх учасників освітнього процесу. Це підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять, проміжна атестація – після вивчення програмного матеріалу, включає оцінювання знань з програмного матеріалу і самостійної роботи у формі тестового чи усного контролю. У силабусах висвітлено форми і види підсумкового контролю, що складається з двох змістових модулів. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за: 1. Поточне оцінювання змістових модулів (максимум 40 балів); 2. Підсумкову контрольну роботу (максимум 40 балів); 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (максимум 20 балів); 4. Усний залік (максимум 100 балів). ОП містить перелік нормативних освітніх компонентів, що включає цикл загальної підготовки та цикл професійної підготовки, кожен з яких містить перелік ОК та ВК. Кожна з освітніх компонентів містить форми контролю у вигляді заліку чи екзамену. Атестація включає захист кваліфікаційної магістерської роботи та атестаційний екзамен.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія формою атестації магістрів є публічний захист кваліфікаційної роботи магістра на засіданні екзаменаційній комісії та атестаційний екзамен з біології. Силабуси атестаційного екзамену та кваліфікаційної роботи оприлюднюються на офіційній вебсторінці профілю ОП не

пізніше, ніж за півроку до проведення атестації. Атестаційний екзамєн передбачає усну відповідь здобувачів вищої освіти, оцінювання результатів навчання визначаються згідно стандартів та з урахуванням вимог освітньої програми. Білєти до атестаційного екзамєну затверджуються вченою радою факультету біології та лісового господарства. Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої теоретичної або практичної задачі з біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук. Вимогою до кваліфікаційної роботи є недопустимість академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації (допускається до захисту після перевірки на наявність плагіату). Кваліфікаційна робота розміщується у репозитарії кваліфікаційних робіт бібліотеки ВНУ ім. Лєсі Українки.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзамєнаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Вони безпосередньо оприлюднені у робочих програмах, силабусах. Здобувачів ознайомлюють з цими правилами на початку вивчення кожного ОК викладачем. Викладач ознайомлює здобувачів з тим, як буде здійснюватись поточний і підсумковий контроль знань, надає інформацію щодо критеріїв оцінювання знань, перелік джерел для самостійної роботи, матеріали лекцій, теми лабораторних занять. Графік освітнього процесу, заліково-екзамєнаційні графіки оприлюднені до початку заліково-екзамєнаційної сесії на веб-сайті ЗВО в розділі "Розклади навчальних занять, сесій" (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>). Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів містяться в Кодексі академічної доброчесності ВНУ ім. Л. Українки (<http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>). Встановлені правила Perezдачі, оскарження результатів контрольних заходів. У разі оскарження результатів призначається апеляційна комісія наказом ректора для розгляду. Під час спілкування з учасниками освітнього процесу з'ясовано, що на ОП конфліктні ситуації щодо оцінки знань магістрів за освітніми компонентами не виникали.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ВНУ ім. Л. Українки визначено чіткі та зрозумілі процедури дотримання академічної доброчесності, моральні правила етичної поведінки кожної із сторін конфлікту, професійного спілкування учасників ОП. За відомостями звіту про самооцінювання, університет став фіналістом серед 153 ЗВО України та бере участь у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», яку ініціює Американська рада з міжнародної освіти. Інструментами протидії порушенням академічної доброчесності на ОП є Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату (14.03.2022 р.) (http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/polozhennya_antiplagiat.pdf). ЗВО підписаний договір з ТОВ «Плагіат» (№ 090922-3 від 09.08.2022 р.) на використання програми StrikePlagiarism та розробником сервісу Unichек компанією «Антиплагіат» (http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/dogovir-antiplagiat_compressed.pdf). Дотриманню стандартів академічної доброчесності сприяє створення у 2017 р. репозитарію кваліфікаційних робіт у бібліотеці університету. Перевірку письмових робіт для виявлення текстових та інших запозичень без коректних посилань здійснює керівник наукової роботи. Після проходження перевірки на антиплагіат, всі роботи розміщуються в репозитарії університету в закритому доступі (<https://evnuir.vnu.edu.ua/>). Питання академічної доброчесності включено до ОК "Методологія та організація наукових досліджень в галузі біології" (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/.pdf>). Контроль за дотриманням академічної доброчесності здійснюють завідувачі кафедр та наукові керівники. Популяризація академічної доброчесності здійснюється відповідно до Кодексу академічної доброчесності університету (<http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>). Інформаційний та консультативний супровід ЗВО відбувається через створення відповідних ресурсів на сайті університету (<https://vnu.edu.ua/uk/news/nauka/akademichna-dobrochesnist-v-universiteti>), бібліотеки (<https://library.vnu.edu.ua/?s=вебінар>); організацію популяризаційних заходів (тренінги, семінари, відкриті лекції, навчальні модулі та ін.). Основними видами академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності для здобувача є повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік), відрахування з університету, позбавлення академічної стипендії, пільг ЗВО. До захисту допускаються кваліфікаційні роботи, які пройшли перевірку програмами StrikePlagiarism або Unichек на наявність текстових запозичень (без коректних посилань). Перевірка студентських робіт є безоплатною (для успішного захисту рівень оригінальності повинен складати 85% і більше). 2020/2021 н. р. зафіксовано випадок порушення правил академічної доброчесності - повернуто на доопрацювання одну магістерську роботу у зв'язку із виявленим низьким рівнем оригінальності тексту.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ОП Біологія у контексті Критерію 5 відповідає нормативним вимогам у повній мірі. У ВНУ ім. Лесі Українки запроваджена процедура прозорого оцінювання, яка передбачає накопичення балів упродовж усього періоду вивчення ОК (поточний контроль - 60, проміжний - 40 балів), що дозволяє здобувачу накопичувати бали впродовж семестру і отримати підсумкову оцінку без складання екзамену чи заліку. При оцінюванні здобувачів широко використовується комп'ютерне тестування, письмове, усне і тестове опитування. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюється рядом нормативних документів, наявна скринька довіри, розв'язання конфліктних ситуацій забезпечується створенням апеляційної комісії, у складі якої – декан, завідувач кафедри, викладач. Графік освітнього процесу, заліково-екзаменаційні графіки оприлюднені до початку заліково-екзаменаційної сесії на веб-сайті ЗВО. У ВНУ ім. Л. Українки визначено чіткі та зрозумілі процедури дотримання академічної доброчесності, що визначають політику, стандарти і процедури академічної доброчесності, моральні правила етичної поведінки кожної із сторін конфлікту, професійного спілкування учасників ОП. Популяризація академічної доброчесності здійснюється відповідно до Кодексу академічної доброчесності університету, інформацію про дотримання правил академічної доброчесності включено до ОК "Методологія та організація наукових досліджень в галузі біології". Перевірка студентських робіт є безоплатною, для успішного захисту рівень оригінальності повинен складати 85% і більше. ЕГ на Запит 3 представлено копію перевірки кваліфікаційної роботи здобувача на плагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Допустимий відсоток запозичень, передбачений ЗВО, складає не більше 25%. Під час акредитації ЗВО на Запит 4 ЕГ подано на розгляд одну кваліфікаційну роботу, відсоток схожості якої складає 15,5 (Відповідь на запит 4). ЕГ зазначає, що вільний доступ до репозитарію відповідно до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія у ЕГ відсутній, що унеможливило перевірку наявності усіх робіт здобувачів. ЕГ рекомендує: - надавати вільний доступ до кваліфікаційних робіт здобувачів; - збільшити перелік вибіркового ОК для поглиблення фахової підготовки здобувачів, які б зменшували ймовірність виникнення плагіату, якщо такі випадки є; - систематично переглядати структуру проміжного та поточного контролю з врахуванням завдань, які мали б логічне розв'язання для зменшення випадків списування.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

В ЗВО наявний Кодекс академічної доброчесності, в якому чітко визначено відповідальність за порушення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу. Створено умови для неможливості списування, під час тестування, частина завдань подається студентам із використанням зображень (рисунок, схеми тощо). Здобувачам викладається дисципліна "Методологія та організація наукових досліджень в галузі біології", де передбачена тема 6 "Плагіат та його профілактика у навчальному процесі". Перевірка студентських робіт є безоплатною. До захисту допускаються кваліфікаційні роботи, які пройшли перевірку програмами StrikePlagiarism або Unicheck на наявність текстових запозичень. Для успішного захисту рівень оригінальності кваліфікаційної роботи повинен складати 85% і більше. Зважаючи на позитивні практики у контексті критерію 5, ЕГ дійшла висновку, що ОП Біологія відповідає рівню В. Виявлені недоліки, які стосуються вільного доступу до електронного репозитарію, визначена ЕГ як несуттєвий недолік, що не носить фундаментального характеру і може бути виправлений впродовж 2023-2024 рр.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз інформації, представленої у звіті самооцінювання, на сайті університету (сторінка факультету) <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-biolohiyi-ta-lisovo-ho-hospodarstva>, а також отриманої під час спілкування у фокус-групах, свідчить, що професійна кваліфікація НПП, які викладають на ОП Біологія, повною мірою забезпечує досягнення визначених цілей і ПРН. До реалізації ОП Біологія залучено НПП з науковим ступенем та/або вченим званням, що складає 100%, серед них 15% мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора. Викладання обов'язкових компонентів на ОП Біологія здійснюють 2 (15 %) доктори наук з вченим званням професор (ОК 10, 15) і 13 (85 %) – кандидати наук з вченим званням доцент (ОК1-12, 13-14). ОК 11 "Регуляторні системи організму людини", передбачена в ОПП та НП 2022 року, у 2023 році замінена на "Цитоємбріологію квіткових рослин", хоча у звіті самооцінювання не вказано, хто із викладачів забезпечує

викладання цієї ОП. НПП, які забезпечують викладання ОК на ОП - мають вагомий практичний фаховий напрацювання. Так, Сухомлін К. Б. – член спецради Д 26.153.01 по захисту докторських дисертацій, опонент дисертаційних робіт, член наук.-метод. комісії з ВО МОН за спеціальністю 091 Біологія, голова журі обласного (III) етапу учнівської олімпіади з екології, член журі Всеукраїнської інтернет-олімпіади з біології. Поручинський А. І. – заступник голови ГЕР галузі знань 09 Біологія НАЗЯВО, науковий куратор Шацького національного природного парку. НПП є: членами редколегій наукових збірників (Поручинський А. І., Волгін С.О., Кузнецов І. П., Сухомлін К. Б. – головний редактор); керівниками наукових шкіл, наукових гуртків і проблемних груп (Волгін С.О., Зінченко М. О., Теплюк В. С., Кузнецов І. П., Качинська Т. В.); членами наукових товариств (Сухомлін К. Б., Поручинський А. І., Кузнецов І. П., Качинська Т. В., Троцюк А. М., Абрамчук О. М., Білецька М. Г.); керівниками і виконавцями НДР та госптематик (Сухомлін К. Б., Коцун Л. О.); керівниками робіт призерів Всеукраїнських конкурсів-захистів НДР учнів-членів Національного центру "МАН України" (Сухомлін К. Б., Коцун Л.О., Теплюк В. С., Качинська Т. В., Білецька М. Г.), членами журі II етапу Всеукраїнського захисту НДР учнів-членів Волинського відділення МАН (Зінченко М. О., Білецька М. Г.). Сидорук М. В. – учасник та координатор проєктів Еразмус+ за напрямком Жана Моне, проєктний менеджер проєктів: "DGTRAN /Цифрова трансформація задля розбудови потенціалу культурної спадщини в Литві, Польщі та Україні", учасник проєкту МОН та ЄІБ "Вища освіта в Україні. Енергоефективність" (друга фаза) та ін. Кузнецов І. П. – координатор української сторони гранту Шведської вченої ради RL-2016 05871 з 2017 по 2023 рр. ЕГ зазначає, що у портфоліо доцентів Качинської Т.В. та Абрамчук О.М. не представлено профілі на платформі Google Scholar, а доценту Білецькій М. Г. потрібно впорядкувати власний профіль на платформах ORCID і Google Scholar.

2. Процедура конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір на заміщення посад НПП і укладення із ними трудових договорів регламентуються "Положенням щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ВНУ ім. Лесі Українки", що визначає рівень професіоналізму викладачів, які задіяні в реалізації ОП під час проведення конкурсного добору (<https://shorturl.at/kyGK2>). Оголошення про конкурс, терміни та умови його проведення висвітлюються на сайті ЗВО на сторінці Відділу кадрів у рубриці Оголошення про актуальні вакансії та конкурси на посади НПП. (<https://vnu.edu.ua/uk/viddil-kadriv-volynskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-lesi-ukrayinky>). Кандидат на заміщення вакантної посади повинен відповідати основним кваліфікаційним вимогам, обумовленим Положенням про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_pro_vumohy_n_posady.pdf). Під час спілкування із представниками академічного персоналу та допоміжних структурних підрозділів (відділ кадрів) з'ясовано, що при обранні за конкурсом на заміщення вакантних посад НПП конкурсна комісія згідно "Положення про конкурсну комісію з відбору кандидатів для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Волинському національному університеті імені Лесі Українки" (<https://shorturl.at/klq69>) здійснює моніторинг навчальної, наукової та організаційної діяльності кандидата за рядом критеріїв, який визначає рейтингові показники викладача ("Положення про рейтингове оцінювання НПП ..." <https://shorturl.at/enDIN>) і робить висновок про допуск претендента на посаду до конкурсу. Обговорення кандидатур претендентів на заміщення посади асистента, старшого викладача, доцента здійснює трудовий колектив кафедри, Вчена рада факультету і конкурсна комісія, на посади завідувача кафедри і професора – трудовий колектив кафедри, конкурсна комісія і Вчена рада університету. За результатами конкурсу із викладачами ректор укладає контракт терміном від 3 до 5 років. ЕГ вважає, що процедура конкурсного добору викладачів в університеті прозора та забезпечує необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП Біологія.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до освітнього процесу відбувається через підписання договорів про співробітництво (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-biologiyi-ta-lisovoho-hospodarstva>), згідно з якими роботодавці надають бази для проведення виробничої практики за фахом (ДУ "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія", Волинська обласна клінічна лікарня, КП "Луцький зоопарк) і переддипломної практики (Шацький національний природний парк, Ківерцівський національний природний парк "Цуманська пуща"). Денисенко Л. П., директорка комунального підприємства "Луцький зоопарк" входить до складу розробників ОП. Спілкування у фокус-групах свідчить, що до обговорення ОП долучались Захарчук Г. А., завідувач сектору гідробіології комплексної лабораторії спостережень за забрудненням природного середовища Волинського обласного центру з гідрометеорології; Теплюк А. М. головний спеціаліст, державний інспектор з ОНПС Волинської області; Іванців В. В., завідувач кафедри екології та агрономії Луцького національного технічного університету.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Статутом ВНУ ім. Лесі Українки передбачено можливість залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до ефективною реалізації ОП. Роботодавців залучають до проведення спільних заходів (круглі столи, відкриті лекції, дні науки, тижні факультету тощо), а також до проведення лекційних і лабораторних

занять на безоплатній основі. Так, під час онлайн зустрічі Лихач Є. А., директорка Державної установи "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія", підтвердила факт читання лекцій для здобувачів-магістрів ОПП Біологія. Експертів галузі залучали до участі в атестації здобувачів. Головами ЕК були: Янко Н. В. – в.о. директора ДУ "Волинський обласний лабораторний центр МОЗУ" (2019 р.), Кунчик Т. М. – начальник управління Державного агентства рибного господарства у Волинській області (2020 р.); Чижик В. В. – професор кафедри теоретичних основ фізичного виховання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (2021 р.), Лихач Є. А. – директорка Державної установи "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія" (2022 р.). Кунчик Т. М. під час онлайн зустрічі засвідчив достатню якість кваліфікаційних робіт здобувачів ОП Біологія і повідомив про готовність працевлаштування здобувачів, які бажають надалі поглиблювати свої знання у галузі іхтіології.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів здійснюється через різні форми підвищення кваліфікації та стажування у вітчизняних і закордонних ЗВО на основі двосторонніх договорів (відповідь на запит 7), який регулюється Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки (<https://shorturl.at/ikpX3>). Рейтингова система обліку роботи викладачів стимулює їх професійний розвиток (стажування, підвищення кваліфікації, тощо), мотивує активність викладачів матеріально. НПП проходять обов'язкове стажування один раз на п'ять років. Конкретні приклади стажування НПП на базі Ужгородського національного університету, Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, Рівненського державного гуманітарного університету, Львівського національного університету імені Івана Франка та ін., підтверджено сертифікатами (Відповідь на Запит 1). Стажування у закордонних ЗВО здійснили Кузнецов І. П. (Університет Пердю, США, 2021-2022 рр.), Сухомлін К. Б. (Білостоцький університет, Польща, 2022 р.). Університет реалізує власні програми підвищення кваліфікації (курси, тренінги) на безоплатній основі: Електронне навчання і менеджмент в Університеті: Office 365, Школа гарантів ОП. Функціонують центри вивчення іноземної мови. Відділ міжнародних зав'язків ЗВО постійно інформує і організовує участь НПП у міжнародних програмах. ЗВО надає можливість доступу викладачам до електронних ресурсів наукометричних баз даних Web of Science і Scopus (<https://library.vnu.edu.ua/resource/oag/search-engines/>). ЕГ прийшла до висновку, що НПП, долучені до реалізації ОП Біологія, постійно підвищують свій професійний рівень в провідних навчальних закладах України та за кордоном.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Університет стимулює розвиток викладацької майстерності НПП шляхом матеріального і морального заохочення, що передбачено Колективним договором (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-02/Koldog20201-2025new_zi-zminamy.pdf) і Правилами внутрішнього розпорядку (<https://shorturl.at/amnH5>). Співкування з керівництвом та менеджментом університету, академічним персоналом свідчить, що у ВНЗ Передбачено такі заохочення як надбавка до заробітної плати, преміювання, подяка, нагородження цінним подарунком, нагрудним знаком, грамотою. Надбавки передбачено за високі досягнення у роботі, вчене звання, науковий ступінь, вислугу років, викладання ОК іноземною мовою. НПП отримують премії за здобуття наукового ступеня доктора наук, публікацію в журналах Q1, що входять до наукометричної бази даних Scopus. ЗВО заохочує роботу викладачів щорічним преміюванням за результатами їх науково-педагогічної діяльності відповідно до Положення про рейтингове оцінювання НПП, кафедр, факультетів (інститутів) ВНУ ім. Лесі Українки (<http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/reiting-2022.pdf>): у 2021 р. Рейтингова система обліку роботи НПП враховує показники стажування, підвищення кваліфікації, наукову та організаційну роботу, публікаційну активність, індекс Гірша. Так, згідно із ранжуванням, у 2021 р. премії отримали 6 НПП, які викладають на ОП Біологія: (Сухомлін К. Б., Коцун Л. О., Поручинський А. І., Мотузюк О. П., Зінченко О. П., Качинська Т. В.), у 2022 р. – 4 НПП (Фіщук О. С., Сухомлін К. Б., Зінченко О. П., Абрамчук О. М.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП, які забезпечують викладання ОК на ОП – доктори і кандидати наук, відповідають п.36-38 Ліцензійних умов, мають вагомні практичні фахові напрацювання. Так, Сухомлін К. Б. – член спеціалізованої вченої ради Д 26.153.01 по захисту докторських дисертацій при Інституті зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, опонент дисертаційних робіт, член науково-методичної комісії (підкомісії) з вищої освіти МОН за спеціальністю «091 Біологія», голова журі обласного (III) етапу учнівської олімпіади з екології, член журі Всеукраїнської інтернет-олімпіади з біології. НПП є: членами редакційної колегії наукових збірників та журналів (Сухомлін К. Б. – головний редактор, Волгін С.О., Кузнецов І. П.); керівниками наукових шкіл, наукових гуртків і проблемних груп (Волгін С.О., Зінченко М. О., Теплюк В. С., Кузнецов І. П., Качинська Т. В.), членами наукових товариств (Сухомлін К. Б., Кузнецов І. П., Качинська Т. В., Троцюк А. М., Абрамчук О. М., Білецька М. Г.), керівниками і виконавцями НДР та господарських тем (Сухомлін К. Б., Коцун Л. О.). Кузнецов І. П. – координатор української сторони гранту Шведської вченої ради RL-2016 05871; Сидорук М. В. – учасник та координатор проектів Еразмус+ за напрямком Жана Моне, проектний

менеджер проєктів: «DGTRAN /Цифрова трансформація задля розбудови потенціалу культурної спадщини в Литві, Польщі та Україні», що реалізується у межах програми Creative Europe Programme (CREA), В університеті за результатами моніторингу навчальної, наукової та організаційної діяльності щорічно визначаються рейтингові показники викладачів, що впливає на рівень їхньої заробітної плати та стимулює професійний розвиток. Роботодавці беруть участь у перегляді та оновленні ОП, представляють бази для проходження виробничої та переддипломної практик магістрів, читають лекції на безоплатній основі. Лихач Є. А., директорка Державної установи «Волинська обласна фітосанітарна лабораторія» залучалася до читання лекцій за ОК Прикладна ентомологія. Експертів галузі залучали до участі в атестації здобувачів, головами ЕК були: Янко Н. В. – в.о. директора ДУ «Волинський обласний лабораторний центр МОЗУ» (2019 р.), Кунчик Т. М. – начальник управління Державного агентства рибного господарства у Волинській області (2020 р.); Чижик В. В. – професор кафедри теоретичних основ фізичного виховання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (2021 р.), Лихач Є. А. – директорка Державної установи «Волинська обласна фітосанітарна лабораторія» (2022 р.).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У деяких НПП, які забезпечують викладання ОК (Качинська Т. В., Абрамчук О .М.) у портфоліо не представлено посилання на профілі у Google Scholar, у доцента Білецької М. Г. не впорядковано власний профіль на платформах ORCID і Google Scholar. Рекомендовано: - залучати роботодавців, професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять саме на постійній основі; - викладачам Качинській Т. В., Абрамчук О. М. та Білецькій М. Г. впорядкувати профілі на платформах ORCID і Google Scholar.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ прийшла до висновку, що професійна кваліфікація НПП, які викладають на ОП Біологія, повною мірою забезпечує досягнення визначених цілей і ПРН. ЕГ вважає, що процедура конкурсного добору викладачів в університеті прозора та забезпечує необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП Біологія. Наявна система стимулювання розвитку викладачів, яка реалізується через систему рейтингування, передбачає матеріальне та моральне заохочення. НПП, долучені до реалізації ОП Біологія, постійно підвищують свій професійний рівень в провідних навчальних закладах України та за кордоном. На думку ЕГ, ОП за Критерієм 6 відповідає рівню В з урахуванням того, що недоліки щодо впорядкування наукових профілів на платформах ORCID і Google Scholar за підкритерієм 6.1 можуть бути усунуті до завершення 2023 року, а рекомендація за підкритерієм 6.4 щодо залучення роботодавців до навчального процесу на платній основі може бути реалізована за умови забезпечення необхідного державного фінансування.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЗВО на достатньому рівні забезпечує аналізовану освітню програму фінансовими (державний бюджет, кошти фізичних і юридичних осіб та з інших джерел (грантова діяльність, госпдоговірні теми, сертифіковані платні курси тощо) та матеріально-технічними (лабораторне та аудиторне обладнання, демонстраційний матеріал, реактиви та хімічний посуд, гербарій та вологі препарати та ін.) ресурсами (підтверджувальні документи у відповідь на Запит 12) для досягнення поставлених цілей. Навчальні аудиторії оснащені мультимедійними засобами (зокрема, цифрові проектори, інтерактивні дошки та стіл, комп'ютери з відповідним програмним забезпеченням). Функціонують комп'ютерні класи відділу технічних засобів навчання "Центру інноваційних технологій та комп'ютерного тестування", до яких студенти мають вільний доступ. Лабораторії повністю забезпечені необхідним обладнанням для виконання студентами лабораторних і практичних робіт. Зокрема, наявні реактиви, лабораторний посуд, сучасні лабораторні столи, достатньо місця для проведення роботи з підручним матеріалом. Викладання більшості ОК із циклів загальної та професійної підготовки відбувається на базі спеціалізованих навчальних і навчально-наукових лабораторій. Для проведення науково-дослідної роботи є спеціальне обладнання, а саме: спектрофотометри, водяна лазня, фотоколориметр, центрифуги з охолодженням, термостати для зберігання реактивів та живильного середовища, дистильатор, аналітичні ваги, мікротом та сучасний електронний мікроскоп, електроенцефалограф (ЗВО було надано паспорти лабораторій на Запит 6). Протягом огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано, що кожне робоче місце у лабораторіях обладнане мікроскопом з додатковим освітленням. У рамках практичних занять студенти мають можливість працювати з демонстраційним матеріалом, а

саме: з муляжами, скелетами хордових та людини, колекціями мікропрепаратів, навчальними таблицями, атласами та допоміжними інструментами для роботи з препаратами. У розпорядженні студентів і керівників практики є природно-заповідні території, а також лабораторії Волинської обласної фітосанітарної лабораторії, на базі яких проводяться науково-дослідні роботи під час практики та виконання дослідницької частини кваліфікаційної роботи. Продемонстроване матеріально-технічне забезпечення створює можливості для проведення лабораторно-практичних занять та наукових досліджень, що дає змогу досягти передбачених ОП результатів навчання. У навчальному корпусі є зони Wi-Fi з вільним доступом до мережі "Інтернет". Бібліотека, студентський гуртожиток №2, стадіон, реабілітаційна клініка, спортивно-оздоровчий комплекс розташовані поряд з навчальним корпусом. Бібліотечний фонд постійно поповнюється (підтверджувальні документи у відповідь на Запит 12), здобувачі мають вільний доступ до електронного каталогу бібліотеки, репозитарію ЗВО, а також читальних залів бібліотеки.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Університет забезпечує безоплатний та вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури навчальних корпусів, лабораторій, бібліотеки, спортивно-оздоровчих та соціально-побутових об'єктів. Студенти мають вільний доступ до мережі Wi-Fi. Безкоштовний доступ до мережі Інтернет є в усіх корпусах і гуртожитках ВНУ імені Лесі Українки. Здобувачі мають змогу відвідувати спортивні секції. Центр культури і дозвілля ВНУ імені Лесі Українки регулярно організовує заходи, які студенти мають змогу відвідати у вільний час. Здобувачі та НПП мають можливість підвищувати рівень володіння іноземними мовами у Мовному центрі "CLEVER" інституту іноземної філології, Мовному центрі "Світ" та центрах вивчення іноземних мов. Бібліотечний фонд налічує 845 тисяч примірників документів на традиційних та електронних носіях. На базі ВНУ імені Лесі Українки діє колекція ресурсів відкритого доступу (<https://shorturl.at/tuZ24>), де є всі наукові роботи викладачів і студентів у вільному доступі. Також усім учасникам освітнього процесу надається безкоштовний доступ до результатів сучасних наукових досліджень – наукометричних баз даних Scopus, Elsevier тощо (<https://shorturl.at/rxFKS>). Бібліотека надає доступ до передплатених ресурсів: <https://library.vnu.edu.ua/resource/prepaidresources/databases/> та баз даних і режимі: тестового доступу <https://library.vnu.edu.ua/resource/prepaid-resources/test-access-database/>, створює колекцію ресурсів відкритого доступу: <https://library.vnu.edu.ua/resource/oag/>, проводить розсилку інформації електронною поштою щодо нових інформаційних ресурсів, доступних користувачам бібліотеки. У бібліотеці працює Інклюзивний хаб і Коворкінг-Центр "Академ-Бізнес ХАБ". Через корпоративну пошту студенти мають доступ до повного функціоналу сервісів ВНУ імені Лесі Українки з використанням пакету Office 365 для навчальних закладів. За допомогою опитування здобувачів навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти моніторить потреби та інтереси учасників освітнього процесу.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЗВО піклується про безпечність освітнього процесу за аналізованою ОП, що було підтверджено під час онлайн-зустрічей. У лабораторних приміщеннях наявні аптечки, вогнегасники, інформаційні матеріали щодо правил поводження з реактивами, правил техніки безпеки. Здобувачів під час першого заняття ознайомлюють з технікою безпеки. В усіх лабораторіях є журнали з техніки безпеки і правила поводження з інвентарем, що було підтверджено під час онлайн-зустрічі, присвяченій огляду матеріальному забезпеченню. У коридорах навчальних корпусів і гуртожитків є план евакуації, вказівники щодо навігації до найближчого укриття, на кожному поверсі наявний вогнегасник. У разі повітряної загрози студентам доступні обладнані укриття, що були затверджені ДСНС і продемонстровані експертній групі під час онлайн-зустрічі. З вересня 2022 р. більшість занять за ОП проходить офлайн, тому розроблено методичні рекомендації "Організація безпечною освітнього середовища в умовах воєнного стану". У ВНУ імені Лесі Українки працює Реабілітаційна клініка, Центр фізичної терапії та ерготерапії Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://shorturl.at/rDSW5>) та Центр духовно-психологічної підтримки населення у стресових ситуаціях (<https://shorturl.at/cmBPU>). Психологічна допомога студентам, які звертаються із запитом, здійснюється у форматі індивідуального консультування та є безкоштовною. Для з'ясування рівня задоволення здобувачів освітнім процесом Навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти щосеместру проводить опитування "Освіта очима студентів". Усі питання, що пропонуються студентам, можна згрупувати в декілька блоків: 1. Рівень задоволеності вибором спеціальності (освітньої програми) та організація освітнього процесу. 2. Рівень задоволеності студентами організацією системи оцінювання в університеті. 3. Сприйняття та розуміння здобувачами сутності освітньої програми. 4. Соціальне самопочуття студента: консультативна підтримка, безпека освітнього середовища, участь у заходах студентського самоврядування. 5. Рівень забезпечення навчально-методичними матеріалами. 6. Академічна доброчесність. 7. Участь студентів у програмах міжнародної академічної мобільності. З підсумками опитування можна ознайомитися на веб-сторінці цього відділу та врахувати їх для покращення умов освітнього середовища.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Студенти мають змогу отримати всю актуальну інформацію через сайт університету (<https://vnu.edu.ua/uk>). Також інформація щодо освітнього процесу розсилається студентам на їхні корпоративні поштові скриньки. З цією ж інформацією можна ознайомитися через соціальні мережі університету (<https://www.facebook.com/vnu.edu.ua/>, <https://t.me/vstup2023vnu>). На веб-сторінці університету є розділ з вичерпною інформацією про те, куди може звернутися студент, якщо у нього виникли питання щодо навчального процесу, поселення в гуртожиток, отримання матеріальної допомоги та ін. - <https://shorturl.at/nyDL1>. В університеті активно співпрацює зі студентами відділ міжнародних зв'язків (<https://shorturl.at/drBCO>), який інформує здобувачів про можливості реалізації міжнародної та внутрішньої мобільності. Відділ молодіжної політики та соціальної роботи (<https://shorturl.at/uIQZ7>) займається координацією діяльності структурних підрозділів, студентського самоврядування та співпрацює з громадськими організаціями в питаннях молодіжної діяльності та виховної роботи. Підрозділ "Студентське містечко" (<https://shorturl.at/blpA6>) окреслює напрямки економічного й соціального розвитку, проводить виховну роботу зі студентами, розв'язує питання вдосконалення матеріально-технічної бази. Відділ тех. засобів навчання "Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування" (<https://shorturl.at/jqrtA>) забезпечує всю необхідну технічну підтримку учасникам освітнього процесу під час дистанційного навчання: тестування, опитування, створення електронних курсів та ін. Інтересами та потребами здобувачів опікується студентське самоврядування, вищим представницьким органом якого є Студентська рада університету (<https://shorturl.at/mAKV9>). Зокрема студентське самоврядування займається вирішенням питань щодо навчального процесу, допомагає викладачам у пошуку спільної мови зі студентами. Діяльність практичного психолога у ВНУ імені Лесі Українки (<https://shorturl.at/ckmy6>) направлена на створення комфортних умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів вищої освіти, надання психологічної підтримки всім учасникам освітнього процесу та здійснюється на безоплатній основі. Сприянням пошуку, розвитку і підтримки талановитої молоді і обдарованих студентів, стимулюванням творчого самовдосконалення студентської молоді; покращенням матеріального стану і соціальною реабілітацією студентів в Університеті займається Благодійний фонд "Освітній фонд імені Лесі Українки" (<https://shorturl.at/dej05>). Студенти-учасники або діти учасників бойових дій мають змогу безкоштовно проживати у гуртожитках Університету. У ВНУ імені Лесі Українки функціонує Центр кар'єри, де роботодавці можуть: розмістити на сайті інформацію щодо програм стажувань і вакансій постійної, тимчасової чи сезонної робіт; започаткувати конкурсні та стипендіальні програми для відбору персоналу; узяти участь у щорічному Ярмарку кар'єри й інших проектах і спільних програмах. le Scholar.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Протягом огляду матеріально-технічної бази було виявлено, що приміщення, де проводяться заняття за аналізованою ОП, пристосовані для осіб з особливими потребами. Зокрема, є безпечні й комфортні умови навчання та відпочинку з урахуванням індивідуальних особливостей; навчальні корпуси і гуртожитки обладнані пандусами та ліфтами; на стінах і дверях аудиторій розміщені таблички, написані шрифтом Брайля; у головному корпусі є місце матері і дитини, майданчик для дітей. Інклюзивний (<https://shorturl.at/fmJT2>) і Ветеранський хаби проводять тренінги і забезпечують соціальну підтримку здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами. У ВНУ імені Лесі Українки працює Реабілітаційна клініка (<https://shorturl.at/knLT3>), де надають допомогу особам із порушенням опорно-рухового апарату.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Врегулювання конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки відбувається згідно зі Статутом ВНУ імені Лесі Українки (<https://shorturl.at/orxW3>) та "Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки" (<https://shorturl.at/bzVY2>). Політику врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією, визначено як порушення академічної доброчесності у Кодексі академічної доброчесності (<https://shorturl.at/duxT9>). Протягом онлайн-зустрічей було підтверджено, що на ОП Біологія випадків порушення норм, які пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, не було. Враховуючи різноманітність конфліктних ситуацій, що можуть виникати під час освітнього процесу, здобувачів та НПП ознайомлюють зі загальним алгоритмом дій у разі виникнення будь-якої конфліктної ситуації. Систематично проводиться анонімне анкетування здобувачів вищої освіти щодо фактів хабарництва, зловживань службовим становищем, різних проявів насильства, дискримінації і сексуальних домагань (<https://shorturl.at/bckDo>). У разі порушення антикорупційного законодавства здобувачі можуть анонімно залишивши повідомлення у "скриньках довіри", що розміщені в усіх навчальних корпусах, гуртожитках і на факультетах, чи у віртуальних "скриньках довіри" (<https://shorturl.at/nHLNY>), розміщених на веб-сторінках факультетів (факультет біології та лісового господарства - <https://shorturl.at/prGKo>), зателефонувати на "лінію довіри" (<https://shorturl.at/iwSTY>), надіслати лист на електронну пошту адміністрації Університету, чи у Навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1) ВНУ імені Лесі Українки має розвинену матеріально-технічну базу: належне наповнення бібліотечних фондів (понад 845 тисяч примірників документів на традиційних та електронних носіях), оснащені профільним приладдям лабораторії (демонстраційні та витратні матеріали, реактиви та лабораторний посуд), сучасне обладнання для проведення лабораторних і практичних робіт, а також виконання досліджень у рамках наукових проєктів або під час підготовки кваліфікаційних робіт. 2) Викладачам і здобувачам вищої освіти надається безоплатний доступ до інформаційних ресурсів та іншої інфраструктури ЗВО, а саме: безкоштовний доступ до мережі Інтернет і бібліотек міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science, на базі бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки діє колекція ресурсів відкритого доступу. 3) Здобувачам ВНУ імені Лесі Українки надається психологічна (Центр духовно-психологічної підтримки населення у стресових ситуаціях (<https://shorturl.at/cmBPU>)), інформаційна (через сайт ВНУ імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/uk> студенти мають доступ до актуальної інформації щодо організації та реалізації освітнього процесу, Відділ міжнародних зв'язків інформує здобувачів щодо можливостей участі у програмах мобільності), організаційна (діяльність Центру культури і дозвілля ВНУ імені Лесі Українки та Центру кар'єри, які регулярно організують заходи для студентства, а також діяльність органів самоврядування) та соціальна (можливість отримати матеріальну допомогу та іменну стипендію) підтримка. 4) В Університеті чітко визначена процедура розв'язання конфліктних ситуацій, здійснюються заходи з популяризації академічної доброчесності та недопущення академічної недоброчесності. 4) В Університеті чітко визначена процедура розв'язання конфліктних ситуацій (на веб-сторінці факультету біології та лісового господарства також є електронна "скринька довіри" <https://shorturl.at/mCX01>, а також контакти до представників студентського самоврядування, студенти беруть участь в опитуванні щодо дотримання їхніх громадянських прав у ВНУ імені Лесі Українки), здійснюються заходи з популяризації академічної доброчесності та недопущення академічної недоброчесності (на веб-сторінці факультету біології та лісового господарства розміщені нормативні документи щодо дотримання принципів академічної доброчесності (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-biolohiyi-ta-lisovoho-hospodarstva>), на 19 жовтня 2023 року запланована лекція професорки Університету Англія Раскін, м. Кембридж, Велика Британія, Деніз Хаокс на тему "Персональний бренд і академічна доброчесність" для наукової спільноти ВНУ імені Лесі Українки).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Під час акредитаційної експертизи ОП Біологія слабких сторін чи недоліків за Критерієм 7 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Аналіз відповідності ОП Біологія Критерію 7 засвідчив, що ОП повністю відповідає усім підкритеріям: 7.1. Наявні на ОП матеріально-технічні ресурси дають змогу досягти заявлених цілей та результатів навчання (ОП в цілому забезпечена аудиторним та лабораторним обладнанням, демонстраційними та витратними матеріалами для проведення навчальної та науково-дослідної роботи здобувачів ВО); 7.2. Університет забезпечує доступ учасників ОП до інформаційних ресурсів (Університет має значний бібліотечний фонд, у здобувачів та НПП є доступ до ресурсів Інтернету в навчальних корпусах і гуртожитках, наукова бібліотека забезпечує безкоштовний доступ до наукометричних баз даних Scopus, WOS); 7.3. У ЗВО створені умови для безпечного навчання та здорового способу життя: у лабораторних приміщеннях наявні аптечки, вогнегасники, інформаційні матеріали про правила поводження з реактивами, правила техніки безпеки, є сертифіковані ДСНС укриття для безпечного перебування учасників ОП під час повітряної тривоги, здобувачі мають змогу відвідувати спортивні секції; 7.4. Університет надає здобувачам ВО усесторонню підтримку (інформування студентів і викладачів через сайт ВНЗ, корпоративну пошту та соціальні мережі університету (Фейсбук, Телеграм), організація заходів Центром культури і дозвілля, наявність Центру духовно-психологічної підтримки населення у стресових ситуаціях, Центру кар'єри, можливості отримання матеріальної допомоги та іменних стипендій); 7.5. В університеті добре розвинена інфраструктура для людей з особливими освітніми потребами (навчальні корпуси обладнані пандусами, є ліфти та вбиральні для маломобільних груп здобувачів вищої освіти, в навчальних корпусах у коридорах і на входних дверях в аудиторії є таблички, написані шрифтом Брайля, є місце матері і дитини, майданчик для дітей тощо) та 7.6. В Університеті є зручний доступ до узагальненого порядку дій при виникненні конфліктних ситуацій (наявні реальні та віртуальні "скриньки довіри", розроблено "Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки", є можливість анонімно зателефонувати на "гарячу лінію", систематично проводиться опитування студентів щодо дотримання їхніх громадянських прав та ін.). ВНУ імені Лесі Українки має унікальні здобутки і розробки, такі як Інклюзивний хаб (для проведення тренінгів спеціалістів; створення музичної та театральної інклюзивних студій, де зможуть займатися діти з інвалідністю та без), Коворкінг-Центр "Академ-Бізнес ХАБ", Благодійний фонд "Освітній фонд імені Лесі Українки" (однією з активностей фонду є збір коштів для потреб збройних сил України), Волонтерський рух ВНУ імені Лесі Українки (займається реалізацією благодійних проєктів і заходів в університеті, місті чи області, проводить пропаганду здорового способу життя та ін.), Реабілітаційна клініка

(надає допомогу особам із порушенням опорно-рухового апарату) та багато ін. З урахуванням усіх сильних сторін ЕГ визначає відповідність ОП за Критерієм 7 на рівні А.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Загальні політики щодо розроблення, розгляду, затвердження та перегляду ОП зафіксовані у Положенні про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU.pdf), Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-11/Положення%20про%20систему%20оскан.pdf>). За результатами моніторингового опитування здобувачів і пропозицій стейкхолдерів здійснюється періодичний перегляд ОП та навчального плану. Критеріями перегляду ОП є результати зворотного зв'язку із стейкхолдерами університету: (здобувачами і роботодавцями), та прогнозування розвитку галузі і потреб на ринку праці. У процесі моніторингу ЗВО використовує регулярні опитування здобувачів щодо якості ОП, рівня їх задоволеності наповненням навчальних планів, а також опитування роботодавців стосовно якості ОП та її освітніх компонентів. ОП була започаткована в 2016 р., черговий перегляд ОП здійснювався у 2023 році для врахування результатів опитувань здобувачів, роботодавців, випускників а також тенденцій розвитку галузі "Біологія". Під час зустрічі із здобувачами освіти ЕГ отримала інформацію про те, що побажання та пропозиції здобувачів розглядаються та реалізуються на радах факультету та на вчених радах університету. Під час зустрічі із роботодавцями було з'ясовано, що вони безпосередньо залучаються як зацікавлена сторона в процесі моніторингу та перегляду ОП, надаючи відгуки і пропозиції, на підставі яких ЗВО робить відповідні зміни. На ОПП отримані рецензії від Лихач Є. А., директорки Державної установи "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія", Гнатуш С. О. завідувача кафедри мікробіології, кандидата біологічних наук, професора Львівського національного університету імені Івана Франка та Раковець О. Ю. кандидата біологічних наук, старшого викладача кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій, начальника навчального відділу КЗВО "Луцький педагогічний коледж" Волинської обласної ради. Під час зустрічей із здобувачами, роботодавцями, адміністративним персоналом та НПП було з'ясовано, що Університет дотримується процедур моніторингу, періодичного перегляду та затвердження ОП. ОП 2022 р. пройшла громадське обговорення за участі здобувачів та випускників факультету (<https://vnu.edu.ua/uk/hromadske-obhovorennya>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі зі здобувачами та представниками органів студентського самоврядування з приводу їх залучення до обговорення та перегляду ОП підтвердили факт, що зміст та програмні результати ОП обговорювались зі здобувачами на вченій раді факультету, у складі якої 10% - студенти, де вони мають можливість висловлювати свої пропозиції стосовно ОП (Відповідь на Запит 14 - Витяг з протоколу обговорення ОПП та навчального плану на вченій раді факультету). Під час зустрічі із представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що голова студентського самоврядування університету - Пивоварчук Максим, безпосередньо взаємодіє із студентами, деканами та старостами академічних груп. Постійно проводяться опитування стосовно якості проживання у гуртожитках, корупції, дискримінації, адаптування здобувачів в університеті. В ЗВО діє Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_vyrishennia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Аналіз ЕГ документів, які були надані як Відповідь на Запити, та результати зустрічей зі стейкхолдерами підтвердили, що роботодавці та ЗВО дійсно є партнерами у системі забезпечення якості ОП. Роботодавці залучені до формування та перегляду ОП, що підтверджується договорами та угодами про співпрацю (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-biolohiyi-ta-lisovoho-hospodarstva>). Досить важливими є співпраця з Державною установою "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія" (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-02/ДУ%20Фітосанітарна%20лабораторія.pdf>), з Головним управлінням Держпродспоживслужби у Волинській області (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-02/Spoguv18.pdf>) та ін. ЗВО організовує зустрічі та відкриті лекції для здобувачів з роботодавцями. Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями було встановлено, що останні надають можливість здобувачам використовувати свою лабораторію, матеріально-технічну базу. Студент 1-го року навчання Вадим Сидорчук проходить етап працевлаштування в ДУ "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія". В цілому, на думку роботодавців, ОП дозволяє забезпечити сучасну та якісну

підготовку біологів. Інформація щодо заходів зі стейкхолдерами висвітлюється на веб-сайті кафедри (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-biolohiyi-ta-lisovoho-hospodarstva>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час зустрічі із представниками адміністративного персоналу та структурних підрозділів університету ЕГ отримала інформацію, що в ЗВО існує налагоджена система зв'язків з випускниками, яка включає в себе збір та аналіз інформації про їх професійну діяльність, також проводиться анкетування випускників (https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=UyHPee_cNk6rjllICyNmqsW8HwyspvZBrRlScIaSpu9UMzZDTUdGSTcwUDZBMjlaTzFYRUM3QlYzRi4u). Є Відділ молодіжної політики та соціальної роботи (<https://vnu.edu.ua/uk/viddil-molodizhnoyi-polityky-ta-sotsialnoyi-roboty>). Більшість випускників ОП продовжує працювати в різних підрозділах ВНУ ім. Л. Українки. Під час зустрічі із випускниками ЕГ з'ясовано, що більшість присутніх є успішно працевлаштованими за даною ОП. Панівська Ольга Вікторівна, рік випуску 2021, аспірантка за спеціальністю 091 Біологія ВНУ імені Лесі Українки, Коваленко Оксана Миколаївна, рік випуску 2021, старший лаборант кафедри зоології ВНУ імені Лесі Українки, Шкабура Дарина Сергіївна, рік випуску 2021, вчитель біології Ліцею РІПЛ Lyceum, м. Львів, Стрільчук Ірина Вікторівна, рік випуску 2020, методист відділу зоології ВОЕНЦ, Дяків Світлана Вікторівна, рік випуску 2013, асистент кафедри агрономії факультету аграрних технологій та екології Луцького національного технічного університету, Суворова Анна Валеріївна, рік випуску 2007, заступник директора ДУ "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія", Теплюк Алла Миколаївна, рік випуску 2006, головний спеціаліст відділу державного екологічного нагляду (контролю) атмосферного повітря та водних ресурсів – державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища у Волинській області.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В ЗВО функціонує Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-11/Положення%20про%20систему%20оскан.pdf>), "Наказ №273-з від 30.08.2023 р. про організацію освітнього процесу у Волинському національному університеті імені Лесі Українки у 2023/2024 н.р." (<https://ed.vnu.edu.ua/5194>). Гарант, робоча група, навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти та навчальний відділ щорічно здійснюють перегляд ОП відповідно до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, регламентованих "Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ ім. Лесі Українки" (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_perehliad_zakryttia_OP.pdf). Наприклад, у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості під час перегляду ОП внесено пропозиції здобувачів вищої освіти та роботодавців щодо модернізації окремих дисциплін циклу фахової підготовки та збільшення кількості вибіркових дисциплін (наприклад в ОП "Біологія", затвердженій 25.05.2023 р., замість ОК "Регуляторні системи організму людини" введено ОК "Цитоембріологія квіткових рослин", замість ОК "Біорізноманіття рослин Західного Полісся" введено дисципліну "Біорізноманіття рослин"). На думку ЕГ, система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти функціонує ефективно; ЗВО веде системну цілеспрямовану роботу щодо поліпшення якості освітнього процесу, а також підвищення рівня задоволеності здобувачів освіти навчанням, про що свідчать регулярні опитування здобувачів і позитивні практики, які використовують для викладання за ОП. З результатами опитування здобувачів вищої освіти можна ознайомитися на сторінці навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти (<https://vnu.edu.ua/uk/navchalno-metodychnyy-viddil-zabezpechennya-yakosti-vyshchoyi-osvity>) в розділах "Опитування Освіта очима студентів" та "Моніторинг якості вищої освіти". На веб-сторінці факультету біології та лісового господарства (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-biolohiyi-ta-lisovoho-hospodarstva>) розміщено анкети для опитування роботодавців, керівників від бази практики, здобувачів вищої освіти щодо змісту ОП Біологія, якості викладання ОК в рамках аналізованої ОП та ін. (<https://shorturl.at/1HQX7>). Результати такого опитування були надані ЕГ як відповідь на Запит 11. В ході опитування здобувачі вищої освіти висловили думку про те, що не всі дисципліни, які вони вивчають за ОП Біологія, необхідні для їхньої професійної діяльності; запропонували доповнити гуманітарний блок дисциплін ОК "Інтелектуальна власність", збільшити кількість практичних занять, доповнити професійно-практичний блок дисциплінами, в рамках яких розглядаються проблемні питання сучасного природознавства, природокористування та ін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ вважає, що ЗВО врахував зауваження, надані при первинній акредитації. А саме: посилилась наукова робота НПП кафедр, зокрема стосовно наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН України (такі як: Scopus або Web of Science Core Collection). Під час акредитації ОП ЕГ зробила висновок щодо матеріально-технічної бази, та вважає її на достатньо високому рівні забезпеченою

сучасними приладами та інструментами, зокрема електронним мікроскопом, сучасною системою комп'ютерної електроенцефалографії, комп'ютерної техніки.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО існують належні процедури та впроваджується політика забезпечення якості вищої освіти. Академічний та адміністративний персонал, роботодавці, здобувачі вищої освіти й органи студентського самоврядування підтвердили свою участь у формуванні заходів щодо удосконалення якості освіти за даною ОП, забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Учасники освітнього процесу дотримуються принципів академічної доброчесності; застосовуються антиплагіатні програми для перевірки текстів наукових робіт здобувачів, що підтверджено як Відповідь на Запит 3 (Скан-копія акта-перевірки на плагіат кваліфікаційної роботи). ЗВО шляхом опитувань сприяє популяризації засад академічної доброчесності серед НПП, молодих вчених, здобувачів ОП. Механізм участі у впровадженні політики забезпечення якості вищої освіти на даній ОП реалізується через опитування, співбесіди, рецензування, регулярне оприлюднення результатів опитування учасників освітнього процесу на офіційному веб-сайті ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-10/Оцінка.pdf>), зокрема результати анкетування випускників можна знайти за покликанням <https://vnu.edu.ua/sites/default/files.pdf>), результати анкетування щодо адаптації магістрів - за лінком <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-10/Анкетування%20адаптації%20магістрів%20%28ІІ%20осем%202022-23%20нр%29.pdf>). Спілкування зі стейкхолдерами підтвердило, що члени академічної спільноти (студенти, НПП, адміністрація, допоміжний персонал) сприймають політику та процедури забезпечення якості освітнього процесу як корисні та готові долучитися до удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Всі причетні до освітнього процесу в межах ОП Біологія зацікавлені в покращенні освітньої програми та розуміють важливість постійного розвитку й удосконалення ОП, що було продемонстровано під час онлайн зустрічей з фокус-групами та відзначено членами ЕГ.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Характеристика ОП за підкритеріями критерію 8 відповідає нормативним вимогам без додаткових особливостей, що зумовлюють переваги цієї ОП. Позитивною практикою за Критерієм 8 є залучення здобувачів ЗВО і роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП; співпраця із науковими установами/приватними організаціями та виконання здобувачами наукових досліджень з використанням їхньої матеріальної бази, а також матеріальної бази факультету, що на думку ЕГ є важливою для виконання лабораторних занять та для написання кваліфікаційної роботи. ЗВО проводить анкетування щодо оцінки якості навчального процесу, анкетування для випускників-магістрів щодо їхньої адаптації. Результати анкетування розміщені на офіційному веб-сайті ВНУ імені Лесі Українки та факультету біології та лісового господарства. Щодо оцінки якості освітнього процесу за ОПП: більшість стейкхолдерів позитивно висловилися про реалізацію вільного вибору дисциплін з професійно-практичного блоку, а також про достатній обсяг практичної підготовки, яка закладена в ОПП. В цілому, відповідно результатів опитувань, учасники освітнього процесу (здобувачі) задоволені рівнем внутрішнього забезпечення якості освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недоліки за Критерієм 8 не були виявлені, проте ЕГ рекомендує розширити практичну підготовку здобувачів з урахуванням можливості здобуття практичних навиків, необхідних для працевлаштування за межами регіону, оскільки значна частина випускників станом на сьогодні працює в установах-партнерах: Державній установі "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія", комунальному підприємстві "Луцький зоопарк", науковому відділі Шацького національного природного парку, Ківерцівському національному природному парку "Цуманська пуща", Головному управлінні Держпродспоживслужби у Волинській області, де випускники використовують знання та навички, отримані під час вивчення дисциплін аналізованої ОП. Рекомендація: 1) до початку 2024-2025 н. р. гаранту та НПП, які забезпечують ОП Біологія, переглянути перелік вибіркових дисциплін і розширити його з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти (наприклад запровадити курс "Інтелектуальна власність", що підсилить ОП Біологія та врахує пропозицію здобувачів вищої освіти); 2) до початку 2024-2025 н. р. гаранту та НПП, які забезпечують ОП Біологія, доповнити практично-лабораторні заняття завданнями, які зумовлять формування практичних навиків у здобувачів освіти, актуальних для професійного розвитку та успішного працевлаштування не лише в установах-партнерах ВНУ імені Лесі Українки (Державній установі "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія", комунальному підприємстві "Луцький зоопарк", науковому відділі Шацького національного природного парку, Ківерцівському національному природному парку "Цуманська пуща", Головному управлінні Держпродспоживслужби у Волинській області), але й у інституціях схожого профілю інших регіонів України.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Аналіз відповідності ОП Біологія Критерію 8 засвідчив, що ОП повністю відповідає усім підкритеріям: 8.1. Гарантом та робочою групою із залученням здобувачів вищої освіти здійснюється періодичний перегляд ОП та навчального плану. Критеріями перегляду ОП є результати зворотного зв'язку зі стейкхолдерами університету; 8.2. У ЗВО здобувачі вищої освіти мають можливість бути залученими як безпосередньо, так і через органи самоврядування до процесу періодичного перегляду ОП, що визначено відповідними Положеннями і було підтверджено на зустрічі з представниками студентського самоврядування, здобувачами вищої освіти та випускниками ОП; 8.3. Роботодавці залучені до формування та перегляду ОП, що підтверджується відповідними протоколами розширеного засідання НМК факультету (Відповідь на Запит 10). ЗВО організовує зустрічі та відкриті лекції для здобувачів і НПП з роботодавцями; 8.4. У ЗВО існує налагоджена система зв'язків з випускниками, яка забезпечує збір та аналіз інформації про їхню професійну діяльність, здійснюється анкетування випускників (<https://shorturl.at/bDZo7>), працює відділ молодіжної політики та соціальної роботи. Більшість випускників ОП працює за фахом у різних підрозділах ВНУ імені Лесі Українки та в установах-партнерах (Державній установі "Волинська обласна фітосанітарна лабораторія", комунальному підприємстві "Луцький зоопарк" та ін.), що було з'ясовано під час зустрічей з випускниками ОП Біологія; 8.5. Гарант, робоча група, навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти та навчальний відділ щорічно здійснюють перегляд ОП відповідно до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, регламентованих "Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм..."; 8.6. ЗВО врахував зауваження, надані при первинній акредитації. НПП активізували наукову діяльність, збільшили кількість публікацій у виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. ЗВО забезпечив фінансування для покращення матеріально-технічного забезпечення, створено умови для навчання студентів з особливим освітніми потребами; 8.7. В університеті існують належні процедури та практика забезпечення якості вищої освіти. Учасники освітнього процесу дотримуються принципів академічної доброчесності; застосовуються антиплагіатні програми для перевірки текстів наукових робіт здобувачів, систематично проводяться опитування та анкетування серед здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів щодо відповідності освітнього процесу сучасним вимогам та засадам академічної доброчесності. Активне залучення здобувачів, роботодавців, НПП до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, позитивну практику оприлюднення та обговорення результатів повністю відповідає нормативним вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освіти, що дає підстави оцінити ОП за критерієм 8 рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті університету оприлюднено нормативні документи, які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, а саме: Статут ВНУ ім. Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/statut-snu-imeni-lesi-ukrayinki>); Колективний договір ВНУ ім. Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-02/Koldog20201-2025new_zi-zminamy.pdf); Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ ім. Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_orhniatsiuii_navchalnoho_protseu_2ch_rivniakh.pdf), Правила внутрішнього розпорядку ВНУ ім. Лесі Українки (<https://shorturl.at/cfmW8>), накази ректора "Про організацію освітнього процесу у ВНУ ім. Лесі Українки", "Про затвердження норм часу для планування та обліку навчальної роботи та перелік основних видів методичної, наукової й організаційної роботи науково-педагогічних працівників у ВНУ ім. Лесі Українки" (<https://ed.vnu.edu.ua/71-2/накази>). На сайті університету на вкладці Каталог освітніх програм та вибіркового ОК розміщено інформацію (силабуси) дисциплін, міститься інформація про процедуру вибору студентом ВК 2020 і 2023 років. На сторінці факультету біології та лісового господарства знаходиться інформація про факультет, завідувачів кафедр, а також ОП 2017 і 2020 рр., 2023 року – за посиланням <https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/biolohiya-plan-zatverdzhenu-2023r>. Інформацію про кафедру та її співробітників потрібно шукати на Wiki-сторінці. У рубриці Вступнику - Приймальна комісія (<https://vstup.vnu.edu.ua/>) надана детальна вичерпна інформація про строки прийому заяв і документів щодо вступу, вимоги до написання мотиваційного листа, програми фахових іспитів, рейтингові списки вступників рекомендованих до зарахування та результати вступних випробувань. Оприлюднена на сайті університету інформація є доступною для всіх учасників освітнього процесу та представлена в достатній мірі для забезпечення якісного освітнього процесу на ОП Біологія.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному вебсайті Волинського національного університету ім. Лесі Українки у вкладці "Громадське обговорення ОП" розміщено проекти ОП Біологія 2020-2023 років, а також запропонована анкета для пропозицій (<https://vnu.edu.ua/uk/hromadske-obhovorenyya>), що дає можливість роботодавцям, здобувачам, випускникам університету оцінити переваги чи недоліки ОП. Аналіз результатів анкетування відсутній. Для подання пропозицій і зауважень щодо удосконалення системи ОП є зворотній зв'язок у вигляді поштової адреси факультету біології та лісового господарства, номери телефонів деканату та електронних скриньок співробітників кафедри. ЕГ рекомендує результати анкетування щодо оцінки програми Біологія здобувачами, роботодавцями та науково-педагогічними працівниками та їхні пропозиції висвітлювати в цій же рубриці.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП Біологія містить достовірну інформацію та всі необхідні структурні елементи (цілі, компетенції, очікувані результати навчання та компоненти). Наведена в ОП інформація вичерпна, достовірна й представлена в достатньому обсязі для здобувачів і роботодавців. На сайті університету у вкладці Каталог освітніх програм та вибіркового ОК розміщено інформацію (силабуси) дисциплін, міститься інформація про процедуру вибору студентом вибіркового дисциплін. У звіті самооцінювання представлено посилання на рецензії та відгуки роботодавців, але посилання на них не активні. На думку ЕГ, варто розмістити на сайті університету/сторінці факультету чи кафедри рецензії та відгуки роботодавців щодо ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Інформація, представлена на офіційному сайті університету щодо ОП Біологія є доступною та зрозумілою, міститься у відкритому доступі, що у повній мірі відповідає вимогам. Права, правила і процедури та обов'язки усіх учасників освітнього процесу чітко визначені, задокументовані і реалізуються в межах освітньої програми. Рубрики сайту Структура, Вступнику, Студенту, Навчання, Наука та ін. добре структуровані, містять вичерпну доступну інформацію для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкою стороною Критерію 9 є відсутність на сайті університету результатів публічного обговорення проектів ОП за попередні роки (2020-2022). ЕГ рекомендує розміщувати рецензії і відгуки роботодавців щодо якості ОП на сторінці деканату/випускової кафедри чи в інших рубриках сайту.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Враховуючи повну відповідності ОП за підкритеріями 9.1 та 9.3 та неповну відповідність за підкритерієм 9.2, пов'язаної із відсутністю результатів публічного обговорення ОП на сайті за попередні роки, що не є критичним для її провадження та може бути пов'язане із технічними проблемами, ЕГ дійшла висновку, що Критерій 9 відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Котюк Людмила Анатоліївна

Члени експертної групи

Стасик Олена Георгіївна

Балюк Каріна Леонідівна